

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 50 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, LAPKRIČIS — NOVEMBER 29, 1986

Nr. 233

LKB Kronika Nr. 68

Žinios iš vyskupijų

(Tėsinys)
Padarę antrą kartą kratą mašinoje, to kažko „turi būti daugiau“ nerado, todėl kratos dėl neuzprotokolavo.

Mane sulaukė remdamiesi 146 str., įtardami padarius nusikaltimą. Kadangi mašinoje rado du lauztuvus, tai buvau įtariamasis mašinų ir garažų apiplėšimo. Kratos ir tardymo metu paaiškėjo, kad šie garažai ir lauztuvai mažiausiai juos domino. Vienas iš jų, pasivadinęs tartytoju, pridūrė: „Jūs ne garažus plėšiate, jūs esate didesni nusikaltėliai už plėšikus, chuliganus ir net žmogžudžius“.

„Tai kas gi mes esame, ką gi mes padarėme ir kodėl gi jūs mus paleidžiate, jei mes tokie pavojingi?“ Jis suriko: „Aš žinau, kur jūs važinėjote, ką jūs darėte Šakiuose, Kudirkos Naumiestyje, Gelgaudiškyje, Griškabūdyje ir kt., jūs rinkote parašus, adresuotus LTSR prokurorui, prašydami, kad būtų iš kalėjimo išlaisvinti kunigai!“ Iš šių žodžių paaiškėjo, kad kratos metu ieškoma ne garažų apiplėšimo pėdsakų, o parašų ir pareiškimų, kurie, jų nuomone, esą baisesni nusikaltimai nei ir už žmogžudystę. Po šios diskusijos, draugas prokurorė, kilo didelis klausimas, būtent, argi

kreiptis į jus. Prašyti jus, skystis jums yra nusikaltimas ir pasak jų, netgi didesnis už žmogžudystę? Gal aš jau po šių dviejų pareiškimų, adresuotų jums, būsiu nubasutas griežtesne bausme kaip žmogžudžiai? Prašau į tai atsakyti. Kiek žinau, tarybinė Konstitucija nedraudžia net nusikaltėliui skystis, prašyti malonės ir pasigailėjimo. O gal šalia Konstitucijos yra kita parašyta Konstitucija, kuri visa tai laiko bausiu nusikaltimu?

Mane sustabdė, sulaukė, nuvedė į skyrį ir iškratė, remdamiesi 146 str., t.y. įtardami mane padarius nusikaltimą. Tačiau po dviejų parų paaiškėjus, kad aš neapiplėšiau garažų, kad nepadariau to didesnio nusikaltimo už žmogžudystę, t.y., kad nerinkau parašų, adresuotų jums, prokurorė, kuriais prašoma paleisti nuteistuosius kunigus. — Alf. Svarinską, S. Tamkevičių, J. K. Matulionį — milicija mane paleido.

Draugas prokurorė, prašau atsakyti, kuo remdamiesi šiuo metu su manimi elgėsi taip, kaip su nusikaltėliu ir dar blogiau. Pirmą sulaukimo dieną nedavė valgyti, o juk visiems nusikaltėliams duodama tris kartus valgyti.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

POPIEŽIAUS KELIONĖS

Fiji Salos. — Popiežius, tęsdamas savo apaštalinę kelionę, aplankė Fiji salų gyventojus. Suva parke jis laikė šv. Mišias maždaug 20,000 žmonių ir savo pamokslė sakė, kad turi būti respektuojama vienių ir kitų kultūrinis įvairumas ir jų dvasinės vertybės, kurias suteikė Aukščiausiasis.

Christchurch. — Kalbėdamas ekumeninėse pamaldose, popiežius pareiškė, kad skirtumas tarp Romos katalikų bažnyčios ir kitų bažnyčių vis dar užblokuoja kelią į krikščionių vienybę. Tai buvo jo pirmas viešas pasisakymas ekumenizmo klausimu po to, kai Anglikonų bažnyčia parodė daug noro susitarti. Naujosios Zelandijos katalikai rodo didelį ekumeninį veikimą. Popiežius nieko neprisiminė apie aukščiausio autoriteto pripažinimą, kas buvo didžioji kliūtis suartėti anglikonams su katalikais.

Canberra. — Šv. Tėvas lapkričio 24 d. atvyko į Australiją šešių su puse dienų apaštalinei kelionei ir čia lankysis 10 miestų. Jį sostinėje sutikęs premjeras Bob Hawke pasakė, kad tai „didžioji ekspedicija“. Jis buvo pasitiktas su 21 sūviu ir garbės sargyba. Australijoje yra 15,6 mil. gyventojų, iš kurių 26% yra katalikai.

Popiežius Paulius Jonas II su nauju draugu — koala Brisbanėje.

Popiežius kalbėjo ir Australijos parlamente. Jis tik švelniai palietė didėjančią nedarbą ir pagyrė už priėmimą pabėgėlių. Jis dar kalbėjo apie Bažnyčios rolę demokratiniame visuomenėje, moralinį mokymą ir žmogaus kilnumą. Be to, dar pažymėjo, kad žmogui pagarba prasideda nuo jo gyvenimo prasidėjimo pačią pirmąją minutę.

Sydney. — Jonas Paulius II, kuris jau trečia diena yra

Irano nemalonumai lydėjo prezidentą ir Padėkos šventėje, nors dovanų gavo didžiulį kalakutą iš Frances ir Lew Walts šeimos, kurie reprezentavo Tautinę Kalakutų fondaciją. Toliau juos stebi, iš kairės, Alton F. Keel, laikinai einąs tautinės saugumo tarybos patarėjo pareigas, Jim Kuhn, prezidento padėjėjas, viceprez. George Bush ir Donald T. Regan, Baltųjų Rūmų štabo viršininkas.

Trys agentūros žinojo apie Irano pinigų

Washingtonas. — Krizei plečiantis toliau, prezidentas sudarė visai naują komisiją, kuri turės ištirti Tautinės Saugumo tarybos darbus ryšium su Irano, o dabar jau ir Nicaragvos klausimais.

Kongrese Atstovų rūmų ir Senato vadai praneša, kad jie nori sudaryti dar savo komisiją, kuri atskirai ištirtų visą šią situaciją. Kai kurie reikalauja, kad Baltųjų rūmų štabo viršininkas Donald T. Regan pasitrauktų iš pareigų.

Prezidento akcija prasidėjo dar jam prieš išvykstant padėkos savaitgalį į Kaliforniją, kai Teisingumo departamentas pradėjo savo investigaciją, kuri jau skaitytoms žinoma.

Teisingumo departamentas pranešė, kad jų tyrinėjimas privedė prie didelio kriminalinio investigavimo, kurį pradeda FBI agentūra. Valstybės prokuroras Edwin Meese sako, kad keliolika asmenų, kurie turi geras ryšius su vyriausybe, yra apklausinėjami, kaip Irano pinigai pateko Nicaragvos contras sukileliams.

Valstybės departamentas praneša, kad administracija svarsto siųsti viceprez. G. Bush arba Valstybės sekr. G. Shultz į Vidurinius Rytus

Australijoje, laikė šv. Mišias ir kalbėjo 150 tūkst. žmonių, kurie susirinko stadione. Popiežius ypač ragino tuos, kurie yra pasitraukę nuo tikėjimo, sugrįžti atgal, nes, sakė popiežius, Bažnyčia tiesia į jus rankas, Bažnyčia myli jus. Australijoje sekmdienio Mišijų aukos lankymas yra sumažėjęs, tad popiežius ir dejo pastangas sugrąžinti juos atgal. Čia jis dar buvo susitikęs su vienuoliais moterimis ir vyrais, kuriems reikė pagarbą už jų pasiaukojimą auklėjimo ir ligonių slaugymo darbuose.

NAUJAS VYSKUPAS LIETUVAI

Lapkričio 28 d. pranešė, kad popiežius Jonas Paulius II paskyrė Kauno kunigų seminarijos dėstytoją **kun. Vladą Michelevičių** Kauno arkivyskupo Liudo Povilonio pagalbiniu vyskupu — augziliaru. Naujasis vyskupas yra gimęs 1924 m. birželio 8 d., kunigu išventintas Kaišiadorių vyskupijai 1949 m. spalio 31 d. Studijavęs yra Kaune ir Romoje, daug kartų lydėjęs arkiv. L. Povilonį į Romą.

aiškinti Amerikos poziciją šiuo reikalu.

Speciali patikrinimo komisija

Šioje krizės atmosferoje prezidentas Reagan pranešė, kad sen. John G. Tower iš Texas vadovaus specialiai komisijai, kuri ištirs Tautinės Saugumo tarybos veiklą. Kiti komisijos nariai yra: buvęs Valstybės sekr. Edmund Muskie ir buvęs Tautinės Saugumo tarybos narys Brent Scowcroft.

Sen. Daniel P. Moynihan, demokratas iš New Yorko, sako, kad jis turis rezervacijų apie sen. John Tower, kuris turis ryšius su Bud McFarlane. Šis asmuo vyko į Iraną slaptai pokalbiams apie tuos ginklus ir pagrobtytus amerikiečių išleidimą.

Baltųjų rūmų nuotaikos yra prislėgtos, sako vienas jų oficialių pareigūnų. Prezidentas esąs labai susirūpinęs, kad viskas dar labiau plečiasi ir mano, kad jo prezidentavimui bus likusi bloga žymė. „Mes žinome, kad mes ne viską žinome, ir tai dar nesibaigia“, sako Baltieji rūmai.

Kas bus naujas patarėjas

Prezidentas diskutavo su Shultz, Reganu ir kitais vyriausiais pareigūnais, kas galėtų būti vietoje adm. Poindexter ir galbūt Santa Barbaroje, kur jis išvyko „poilsiu“ kelioms dienoms, galės paskelbti naują saugumo prezidentinį patarėją.

Pranešimai prezidentui

Baltųjų rūmų štabo viršininkas Donald Regan išskėlė naują dalyką, kad Saugumo patarėjas savo pranešimus teikdavo tiesiog prezidentui, bet ne jam. Pagal tai, jis daug kartų sužinodavo sprendimus jau po įvykusio fakto ir tada nebegalėdavo to klausimo diskutuoti su prezidentu ir tuo pačiu padaryti įtakos. Adm. Poindexter buvo leista lankyti prezidentą vienam, be kitų asmenų, ir jis štabo viršininkui nepranešdavo savo pranešimų prezidentui. Skrendant į Kaliforniją, Regan buvo reporterių klausiamas apie pinigų pasisavinimą ryšium su iš Šveicarijos banko pervestais pinigais Nicaragvos contras, kurie sakosi tokių pinigų negavę. Į tai štabo viršininkas atsakė hipotetiškai, kad, ar banko prezidentas žino, kad koks nors buhalteris ištaiso knygas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Los Angeles prekybininkas Raphael Gregorian, kuris parduodavo Sovietų Sąjungai medicinos reikmenis, leistus vyriausybės, laimėjo bylą prieš sovietus. 1984 m. Izevstija parašė apie jį, kad jis neetiškai elgiasi, kas buvo netiesa. Teismas priteisė jam išmokėti 456,413.34 dol., iskaitant ir palūkanas. Tie pinigai bus atskaityti iš užsaldytų fondų Amerikos banke.

— Londone Tarptautinis Strateginių studijų institutas praneša, kad, kai Amerika paskelbė embargą Iranui 1979 m., pasaulio kraštai jau pardavė ginklų už 20 bil. dol. vien tik Iranui.

— Bangui mieste prasidėjo teismas Jean-Bedel Bokassa, kuris buvo Centrinės Afrikos respublikos diktatorius. Jis kaltinamas kanibalizmu, žudynėmis ir fondų išnaudojimu. Jis po septynių metų gyvenimo Prancūzijoje pats sugrįžo į kraštą.

— Pretorijoje naujasis Amerikos ambasadorius Edward Perkins įteikė savo skiriamuosius kredencialus Pietų Afrikos prezidentui P. W. Botha.

— Saudi Arabijos Adnan Khashoggi, kuris yra ginklų pirklys įvairiom valstybėm, padėjo finansiškai Iranui sumokėti už ginklus, kaip praneša Izraelio šaltiniai, kuriuos gavo iš Amerikos.

— Šveicarijos oficialūs pareigūnai ir bankininkai sako, kad jie nemato jokio kriminalo, kad pinigai, jei jie ejo per jų bankus, buvo pervesti Nicaragvos kovotojams.

FBI pradėjo investigaciją

Teisingumo departamentas veda pilną investigaciją. FBI pradėjo savo investigaciją ir paskyrė tokius agentus, kurie turi aukščiausią pasitikėjimą ir jiems yra leista net Baltųjų rūmų slaptus dokumentus tikrinti, ko negali kiti. Teisingumo departamento advokatai jau apklausinėjo Regan, Shultz, Weinberger ir Casey. Departamentas svarsto, ar būtų reikalinga paskirti specialų kaltintoją, kuris vestų investigaciją. Edwin Meese sako, kad jo investigacija pradėta šį ketvirtadienį.

Tiria Saugumo Tarybos veiklą Contras dėmesio centre

Washingtonas. — Gynbos departamentas, Tautinė Saugumo taryba ir CIA gavo pasiūlymą praeitais metais, kad gauti pinigai už ginklus Iranui būtų skiriami Nicaragvos sukileliams, rašo New York Times. Nežinia, ar kas iš vyriausybės suprato, kad tai būtų sulaukyta laiku, kad jie nepasiektų Nicaragvos sukilelių vadų. Kai kam vyriausimas išskirti anksčiau, žinant tuos pranešimus. Prezidento administracija dabar sako, kad tik du asmenys žinojo apie tai, kad pinigai eis pas contras.

Šiuo metu tyrinėtojai kelia klausimą, ar dalis tų pinigų kartais nepasiekė ir Afganistano kovotojų.

Pranešimai sulaukomi

Saugumo tarybos nariai, kurie gauna kasdien įvairiausių pranešimų, gali juos sulaukyti ir ne visada pateikti prezidentui ar kitam tuo klausimu sprendimą darančiam asmeniui. Šiuo atveju Valstybės departamentui nebuvo painformuota apie ginklų pardavimą Iranui, kai tas reikalas iš tikrųjų vyko. Walter Mondale, buvęs viceprezidentas, sako, kad jis iš respublikonų patyręs, jog, kai slapti reikalai su Iranu buvo pradėti, tai Baltieji rūmai neinformavo nei Valstybės departamento, nei Gynbos departamento, taigi, gautus pranešimus Saugumo tarybos nariai sulaukė. Jis sako, kad sekr. Weinberger pagrasino neišleisti jokių ginklų Iranui, kol nepamatys savo akimis tų pranešimų, kuriuos turėjo Saugumo taryba. Tai patvirtinama iš oficialių šaltinių.

Rasti užrašai

Vienas pavyzdys, kaip su tais pranešimais būna, yra užrašytas pasikalbėjimas maj. gen. Richard Secord, jau išėjusio į pensiją, kuris kalbėjo apie Iraną ir buvo pagrįdinis asmuo Irano ginklų pardavime ir kuris, kaip privatus asmuo, padėjo contras. Jis nepasiekė prezidento ar štabo viršininko. Kitas atvejis yra pasikalbėjimas, kuris rastas ir sulaukytas, yra leit. pulk. Oliver North, kuris dabar pašalinatas, sako Edwin Meese, apie pinigų pervedimą iš Irano contras sukileliams. Pagal rastus telefoninius pasikalbėjimus El Salvadore, pulk. North ir gen. Secord kalbėjosi su San Salvadore žmonėmis, kurie aprūpina contras reikmenimis iš ten.

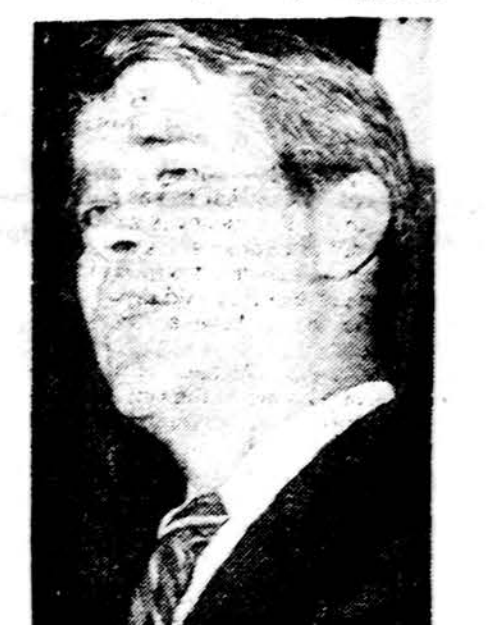
— Stockholme gyvenant estų Randpere šeima šventėms susilauks didžiausios dovanos — savo trijų metų dukrelės, kuri buvo jauniausia politinė kalinė sovietų okupuotoje Estijoje. Valdo Randpere, jos tėvas, buvo Teisingumo ministerio asistentas pavergtoje Estijoje, kai būdamas su žmona Suomijoje, pasitraukė į Vakarų. Sovietų Sąjunga pagaliau po dvejų metų leido jai išvykti.

— Jeruzalėje apie 700 žydų demonstravo gatvėse šaukdami „Mirtis arabams“. Buvo daužomi langai ir laužomos durys protestuojant prieš vieno žydų studento seminaristo nužudymą.

Pranešimai, kurie nepasiekia savo tikslo, yra kontroliuojami tik oficialių asmenų, kurie yra praėję didžiausią saugumo patikrinimą. Šitokios žinios paprastai eina į saugumo patarėjo įstaigą, o šiuo atveju jas turėjo peržiūrėti adm. John Poindexter. E. Meese sako, kad admirasas ne viską žinojo apie tą ginklų operaciją.

Teigiama, North žinojo

Pulk. Oliver North bendradarbiai yra apklausinėjami Teisingumo departamento advokatų. E. Meese sako, kad pulk. North pats vienas vedė visą Irano reikalą ir kad pulkininkas taip pat per paskutinius dvejus metus tvarkė visą aprūpinimą contras kovotojams. Pinigai galėję būti iš Šveicarijos banko pervedti į Bahamas, o iš ten į Cayman Salas, Hong Kongą ir Panamą, iš kur pasiekė contras. Tie bankai turi griežčiausius slaptumo įstatymus.

Leit. pulk. Oliver L. North, kuris sakoma, pervedė iš Irano gautus pinigus Nicaragvos laisvės kovotojams.

Pasisakė už Contras

Harte-Hankes laikraštis cituoja pulk. O. North kalbos ištrauką, kurias jis pasakė savo kalboje gegužės 2 d. nepriklausomai alyvos šaltinių organizacijai. „Kas nors yra baisiai blogai, kai ši tauta negali jauniems vyrams ir moterims padėti niekuo daugiau, tik tikėtis mirties už savo ištikinimus... kalbėjo jis apie contras kovotojus. Jis dar pastebėjo tada, kad Kongresas nukirto viską, išskyrus humanitarinę pagalbą contras laisvės kovotojams. „Čia turėtų būti moralinė pareiga, kad šis kraštas padėtų tokiems žmonėms, kaip šie“, kalbėjo pulk. Oliver North, kuris buvo atleistas iš pareigų Baltusiuose rūmuose.

KALENDORIUS

Lapkričio 29 d.: Saturninas, Iliminata, Daujotas, Vėla.
Lapkričio 30 d.: Andriejus Ap., Justina, Saugardas, Linksmuolė.
Gruodžio 1 d.: Eligijus, Natalija, Butegėdis, Giedrūnė.
Gruodžio 2 d.: Evazijus, Bibijana, Svirgaila, Skirmantė.

ORAS

Saulė teka 6:55, leidžiiasi 4:22.
Temperatūra: šeštadienį, 54 l., sekmadienį 42 l., pirmadienį 41 l., antradienį 49 l.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informaciją medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

„ATEITIES“ AKADEMINIAME SAVAITGALYJE

Kapitalizmo ir komunizmo ekonominės sistemos

Dr. Roma Kuprienė supažindino su iš Toronto atvykusiu dr. Valdu Samulevičiumi. Jo paskaita: „Šių dienų kapitalizmo ir komunizmo ekonominės sistemos: žvilgsnis iš lyginamosios perspektyvos“.

Pati giliausia ekonominės sistemos esmė: teisinių nuosavybės santykių reguliavimas. Čia yra du poliai: privatioji nuosavybė ir valstybinė nuosavybė. Pagrindinis ekonominių sistemų lyginimo kriterijus: ekonominė sistema tik tiek gera ar bloga, kiek veikli ir produktyvi. Kapitalistinėje sistemoje gamybinis procesas reguliuoja rinka. Centrinio planavimo ekonomijoje planavimo organai įvertina gamyklų veiklą. Čia planas pasidaro svarbiausiu tikslu. Abiejose ekonomijose informacijos surinkimas veikia skirtingai. Gerybių srautas irgi dalinamas skirtingais kriterijais. Centrinio planavimo ekonomijoje sustabdoma užtvaros tarp grupių. Išdalinimas pasidaro nelygus.

Komentatorius kun. dr. Pranas Gaida pastebėjo, kad kolektyvinėje sistemoje žmogus yra tik ratelis. Svarstydami sistemas turime neužmiršti paties žmogaus — asmens, kuris turi teisę gyventi laisvėje. Diskusijose dalyvavo Algis Kazlauskas, dr. Linas Sidrys, kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC, Kazys Pabedinskas, Algis Žukauskas, dr. Adolfas Šležas, kun. Petras Daugintis, SJ. Diskusijas tiksliai pravedė dr. Roma Kuprienė.

Šauni „Ateities“ metinė vakarienė

Dabar įvyko trumpa pertrauka, kurios metu paskaita „Ateities“ žurnalo metinei vakarienei. Dalis savaitgalio dalyvių išskubėjo namo ar į De Paul universitete vykstančią programą, tačiau jų vieton atvyko nauji su mintimi dalyvauti vakarienei.

Vakarienos programa sklandžiai pravedė Juozas Baužys. Pasistiprinę Julijos Liutikienės paruoštais skaniais valgiais, klausėmės „Ateities“ redaktorės Ramunės Kubiliūtės, kuri perskaitė įspūdingai ilgą sąrašą žurnalo bendradarbių, kurie savo rašiniams, poezijai ir dailės praturtino žurnalą. Dalyviams buvo naudinga pajusti, kiek daug jaunuolių bendradarbiauja

Toronte vykusioje Nepaprastoje konferencijoje jaunimas rado laiko ir maloniam pabėdavimui. Nuotr. R. Musonytės

Nepaprastoje konferencijoje Toronte ir pertraukų laiku buvo rimtai diskutuojama. Studentas Vėjas Liulevičius pokalbyje su Ateitininkų federacijos vadu Juozu Polikaitiu. Toliau — seselė Margarita Bareikaitė. Nuotr. R. Musonytės

Dr. Jonas Daugirdas kalbėjo iš savo paties patirties. Kanadoje jis patyrė vieną socializuotos medicinos variantą su jo plusais ir minusais. Plusas: pakankamai aukštas medicina aprūpinimas. Jis mato kelias neigiamas savybes: informacija apie gydytojus ir pacientus plaukia į centrą ir gali būti piktnaudžiama, taip pat tyrinėjimų lėšos mažinamos. Grįžo į JAV, kad galėtų vystyti tyrinėjimų darbą. Jis supažindino su veteranų ligoninių sistema, kuri daugeliui dalyvių galėjo būti nepažįstama.

Dr. Antanas Razma, Jr., supažindino su dabartinės mūsų medicinos aprūpinimo sistemos istorija. Daug kas pasikeitė per paskutinius dvidešimt metų. Įvesta nauja technologija, medicina pabrango. Jei anksčiau medicinos aprūpinimą kontroliavo dvi grupės: pacientai ir gydytojai, tai dabar yra jau ir trečias partneris: privatioji ir federalinė apdraudos bendrovės. Jis metė idėjų žvilgsnį į ateitį, kurioje mediciniškai aprūpinimą kontroliuos ir vėl tik du partneriai: apdraudos bendrovės ir federalinė valdžia.

Diskusijose dalyvavo Kazys Pabedinskas, dr. Juozas Meškauskas, Elytė Lieponienė, Jurgis Alenskis, kun. Petras Daugintis, SJ.

Jonas Pabedinskas pranešė, kad Santaros Šviesos Chicago skyr. rūpesčiu „Ateities“ akademiniam savaitgalyje pranešimą darys UCLA profesorė dr. Marija Gimbutienė. Paskaitininke dalyviams pristatė arch. Vytautas Vepštas.

Profesorė Marija Gimbutienė pastebėjo, kad ji grįžusi iš apsilankymo ok. Lietuvoje prieš mėnesį ir norinti pasidalinti savo įspūdžiais. Jie liečia du įvykius — Kernavės miesto atradimą ir po Vilniaus katedra atrastus nepaprastus radinius (maždaug penkių tūkstančių metų gyvenviečių istorija). Kernavė atrasta atsitiktinai: melioratoriai išvertė rąstus slėnyje prie pelkės. Čia pajautė upės slėnyje buvęs miestas su arti penkiais tūkstančiais gyventojų. Gatvės grįstos rąstais. Atskaita 14-to šimtmečio pirtis. Galima matyti gyvenimą tokį, koks jis buvo tuo laiku.

Po katedra daromi kasinė jimai dėl to, kad su švedais buvo susitarta įvesti oro šaldymo sistemą. Viskas po katedra griauinama, sluoksniškai sumaisomi. Rasta sodybniei iš trijų tūkstančių metų prieš Kristų. Rasta Mindaugo katedra, po to statyta Perkūno šventovė, vėliau Jogailos katedra. Surasta kripta — joje pirmosios Lietuvoje freskos. Reikia tikėtis, bus paskelbta duomenys bus paskelbta laiku. Katedros požemiuose atrastos statulos, skulptūros. Toji vieta kelis šimtus metų buvusi religiniu centru. Gaunama beveik pilną Perkūno šventyklos vaizdą.

STUDENTŲ ATEITININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Studentų ateitininkų sąjunga kviečia visus studentus ateitininkus į sąjungos suvažiavimą, kuris bus š.m. gruodžio 27 d. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Vieta bus pranešta ateinančią savaitę.

ŽIEMOS KURSAI STUDENTAMS

Studentų ateitininkų sąjungos centro valdyba organizuoja žiemos kursus nuo š.m. gruodžio 28 d. iki ateinančių metų sausio 2 d. Programoje bus paskaitos, slidinėjimas ir Naujųjų Metų sutikimas. Kviečiamas rimtas lietuvių jaunimas. Tolimesnė informacija bus duodama ateinančią savaitę.

ATEITININKŲ KŪČIOS

Ir šįmet ruošiamos Chicago ateitininkų šeimos kūčios. Jos įvyksta Jaunimo centro didžiojoje salėje sekmadienį, gruodžio 21 d. 3 v.v. Kūčios prasideda šv. Mišiomis, kurias atnašauja tėvas Antanas Saulaitis, SJ. Kūčių valgius ruošia šeiminiukė Ona Norvilienė, o Prez. Aleksandro Stulginskio kuopos moksleiviai ruošia kūčių vakaro programą. Kviečiami visi Chicago ir apylinkių ateitininkai su savo šeimomis ir draugais šiose bendrose kūčiose dalyvauti, kartu melstis, ragauti kūčių valgius ir giedoti Kalėdų giesmes. Prašome apie savo ir šeimos dalyvavimą iš anksto pranešti skambinant Irenai Polikaitienei 434-2243 arba Marytei Saliklienei 737-1258.

VAKARONĖ APIE ENERGIJOS ŠALTINIUS

Ateinantį penktadienį, gruodžio 5 d. Jaunimo centro kavinėje Chicago ateitininkai sendraugiai ruošia vakaronę. Ši vakaronė yra skirta apžvelgti energijos šaltinius Lietuvoje. Dr. Adolfas Damašis kalbės tema: „Kaip spręsti energijos problemą ateities Lietuvoje?“. Visi kviečiami šioje kultūrinėje vakaronėje dalyvauti ir pasvarstyti, kaip miško ir žemės ūkio žaliavas galima panaudoti energijos gamyboje.

KORP! GIEDRA ŠVENČIA SUKAKTĮ

Prieš 35 metus Chicagoje atsikūręs ateitininkų — akademikų vienetas Korp! Giedra, š.m. gruodžio 7 d. neeiliniu susirinkimu paminės šią sukaktį.

Diskusijose po įdomaus pranešimo dalyvavo kun. Pranas Gaida, Vytautas Vepštas, Jadvyga Damašienė, Arūnas Liulevičius, Kazys Sinkus, Jurgis Damas, Jonas Pabedinskas uždarė šeštąjį Ateities akademinių savaitgalių, kviesdamas dalyvius pasilikti „Gajos“ korporacijos metinėje šventėje.

Sekmadienį, gruodžio 7 d., 10:30 v. ryto, Marijonų koplyčioje kun. P. Garšva, Giedros dviasios vadas, atnašaus šv. Mišias. Jų metu 5 naujos narės duos priesaiką ir gaus korporacijos ženklus. Svečiai laukiami. Po šv. Mišių visos giedrininkės (šventėje dalyvauja uniformuotos), su savo „naujokėmis“ ir svečiais vyks į „Sharko's restorana“ pietums. Adresas yra 6301 W. 63 g.vė.

Pietų metu bus asmeniškai pristatytos naujos narės ir specialiai šiai šventei paruošta programa. Pietuose dalyvauis ir Korp! Giedros garbės narės — Juz. Daužvardienė ir Marija Rudienė.

Šios sukakties paminėjimas yra daugiau savybinis, todėl ir laukiami ateitininkų korporacijų ir atskirų at-kų vietuo atstovai. Dalyvauti pietuose bus galima tik iš anksto užsiregistravus pas Giedros pirmininkę R. Marchertienę tel. 598-5323. Pietūs restorane apmokami individualiai.

Ateinančiais metais Giedra švęs savo 60 metų sukaktį, kaip anais, dar „gerais laikais“, neprikli. Lietuvoje studentų ateitininkų šimtinė pradėjo veiklą kaip atskiras at-kių mergaičių vienetas. Joms pasiūlytas prof. St. Šalkausio ir pirmtas šūkis — „Į kalnus, į viršūnes“ stipriai palietė korporacijos nars. Jos savo šeimos gyvenime, savo profesijose, tautos visuomeninėje ir kultūrinėje gyvenime stengiasi siekti gilumo, turiningumo ir prasmės. Daug garbingų giedrininkų vardų, to siekiant, išryškėjo ir paliko pėdsakus ir mūsų išeivijos gyvenime. Todėl šios 35 metų sukakties paminėjimo metu kartu bus atiduota ir joms pagarba.

IVYKIŲ KALENDORIUS

Gruodžio 5, penktadienį, 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje vakaronė. Dr. Adolfas Damašis: „Energijos šaltiniai Lietuvoje“. Vakaronę ruošia Chicago ateitininkai sendraugiai.

Gruodžio 21, sekmadienį, Jaunimo centre Chicago ateitininkų kūčios.

Gruodžio 21, Partizano Daumanto kuopos jauniausi tėveliai dalyvauja Ateitininkų kūčiose Jaunimo centre.

Sausio 18, sekmadienį, 12:30 v. r. Ateitininkų namuose. Partizano Daumanto jaunių kuopos susirinkimas.

Vasario 7 ar 14 d. — Jaunimo centro mažojoje salėje, Kun. A. Lipniūno kuopos „pončų“ balius.

Vasario 22, sekmadienį, 12:30 v.r. Ateitininkų namuose, Partizano Daumanto jaunių kuopos susirinkimas.

DR. ANVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$53.00 foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiniūniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		
	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kitai — Amerikoje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsniams taiko savo nuozdus. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Kovo 15, sekmadienį, 12:30 v.r. Ateitininkų namuose, Partizano Daumanto jaunių kuopos susirinkimas.

Kovo 27, penktadienį, 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje,

Kazys Pabedinskas kalbės apie linus ir drobę Lietuvoje. Vakaronę ruošia Chicago ateitininkai sendraugiai.

DR. VILJUS MIKAITIS
Seimos daktaras ir chirurgas
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60438
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 257-2285

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami ofiso)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5848 (veikia 24 val.)
*irm., antr., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠVICIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėčiusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2002
Valandos pagal susitarimą.
Penkt., antr., ketv. ir penkt. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-iance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12:30 val. popiet ir 4-6 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROTHODONTICS — karūnėlės, tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 478-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofis perėmė
DR. S. LAI
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZURKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofis perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 456-0100
11800 Southwestern Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 381-0220 (312) 381-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austino)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽUODA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Laukimas ir ilgesys — MŪSŲ GYVENIMO PALYDOVAS

Vėl prasideda ilgojo laukimo ir ilgesio priminimas — adventas. Nors dabar jis yra tik keturių savaitių, bet jis vaizduoja tą ilgą laikotarpį, kuriame žmonija įvairiai laukė savo išsivystymo, kuriame žmogus ieškojo suraminimo ir paguodos. Jis neatėjo tada, kai žmogus panorėjo. Neatėjo tas laukiamasis laikas, kai žmonės pranašavo. Bet atėjo tada, kai „atėjo laiko pilnybė“, tai yra, kaip Dievas nuo amžių buvo numatęs, kad žmonėms reikės sūsti savo pasiuntinį, kuris buvo jo Sūnus, antrasis Trejybės asmuo.

Adventas turi priminti tą ilgą laikotarpį, kai žmonija laukė Išgelbėtojo, nors nežinojo, ar jis bus Dievo Sūnus, ar jis bus tik skirtingas žmogus. Daug išminčių ir religijų kūrėjų buvo prieš Kristų, daug buvo jo jo, bet nė vienas nesudarė to įspūdžio, kad žmogus taptų Dievo vaiku, dangaus ir žemės palydovu su savo Kūrėju palydėtoju. Daug buvo ir dar bus žemiškų pranašų, kurie mokys žmones, bet jų mokslas buvo ir bus tik žmogiškos išminties ar klaidingumo mokslas. Jis nesuteikia vilčių ir neužpildo ilgesio. Jis nepadaidėja pagrindų gyventi žmogui. Adventas ir nori priminti mums, dabar gyvenantiems, kad reikia laukti to tikrojo Išgelbėtojo, kaip jo laukė žmonija prieš du tūkstančius metų ir daugiau, nors, kai jis atėjo, jo nepažino ir net jį pradėjo persekioji.

Dabar mes jau nelaukiame ateinančio Kristaus, nes jis jau yra atėjęs. Mes jo nestebime gyvenančio žemėje, nes jis gyvena mūsų tarp. Jo mokslas, jo sakramentai, jo iškurti organizacija — Bažnyčia yra šis pats mūsų tarpas, nes jis toks žmogiškas priemonės veikla į mūsų protus ir širdis, jis yra gyvas savo mokslu ir darbais, kuriuos daro jo šventieji ir ištikimieji tikintieji. Tas Pasiuntinys, kurio aną laikotarpį žmonija laukė, šiandien gyvena tarp mūsų ir mūsų.

Advento laikotarpis šiandien yra tik simbolis to, kas buvo tolimose amžiuose. Mes jau nelaukiame Kristaus ateinančio Kaldėose, bet tik prisimenam jo tapimą žmogumi ir gimimą žmogaus pavidalu, bet dieviška galybė. Tos galybės jis nerodė gimdamas ir dar ilgą laiką. Savo žmogišku gyvenimu, jis savo dievybę slėpė, kad žmonių negąsdintų ir neversėtų prievarta į jį tikėti. Net darydamas stebuklus, Kristus reikalavo tikėjimo, tartum tik tikėjimas padėjo jam daryti nepaprastus darbus, tartum tik pasitikėjimas juo padėjo jam prikelti iš mirusiųjų ar pagydyti nepagydomus ligonius.

Kristus anuomet rodė toks žmogiškas, kad jo dievystė tartum buvo užslėpta. Kodėl taip buvo, tai ir šiandien sunku būtų atsakyti. Gal dėl to, kad Kristus, kaip Dievas ir tobulas Žmogus, norėjo gyventi tarp žmonių su tuo pačiu ilgesiu ir ta pačia viltimi, kaip ir visa žmonija. Tik po jo prisikėlimo apaštalai ir jo mokiniai, pradėję tikėti, kad jis tikrai buvo Dievo Sūnus, galėjo už jį kentėti, atiduoti savo gyvybę žvėrių dantims sudraskyti ar ugniai sudeginti. Ir dabartinis advento laikotarpis nenori nieko daugiau iš krikščionio, tikinčio Kristų

kaip tik gilesnio susimąstymo, nuoširdesnio prisirišimo prie jo gyvo žmonių tarpe, uolesnio jo mokslo įgyvendinimo savo gyvenime ir savo aplinkoje.

Dabartinis laikas labai yra skirtingas nuo to laiko, kai Kristus atėjo žemėn žmogaus pavidalu. Dar skirtingesnis jis yra nuo to laikotarpio, kai žmonija laukė pasiuntinio iš dangaus, bet jo sulaukti negalėjo. Ir dabartinis adventas, kaip simbolis, įgauna skirtingą prasmę nuo to ilgo laukimo, skirtingą reikšmę kiekvienam žmogui, kuris nori gyventi su Kristumi ir Kristuje. Ir tas skirtumas yra jaučiamas mūsų laike, yra jaučiamas ir kiekviename paskirame žmogui, nes jo aplinka, jo gyvenimo sąlygos ir jo veikla yra taip pat skirtinga nuo ano laiko. Tai nori mums priminti Bažnyčia, skirdama ir dabar tas keturias advento savaites — prisiminti žmonijos viltis, laukimą ir geresnio gyvenimo ilgesį.

Šių dienų simboliai visiškai nereiskia sunaikinimo tos praktikos, kuri buvo prieš mus ir kuri buvo prieš Kristaus atėmimą. Simboliai, jei ir neišreiskia tikrosios to laukimo prasmės, jei ir neleidžia įsivaizduoti to ilgo žmonių laukotarpio, tai vis tik jie yra lyg šešėliai, kurie rodo medį, namą ar žmogų, stovintį ar praeinančią. Adventas yra tik šešėlis praeito laiko, kuris jau prabėgo tūkstančiais metų. Adventas yra taip pat tik šešėlis, jeigu imsimė tuos du tūkstančius metų nuo Kristaus atėjimo. Bet tas šešėlis mums turi parodyti tikrąjį ilgą amžių laukimą, kuris nesiliauja ir dabar, kai mes ko nors geresnio laukiame ir ilginamės.

Laukimas ir ilgesys lydi žmogų visuomet. Jis lydi net Kristui, Dievo Sūniui, atėjus į žemę ir jam dabar gyvenant nematomu būdu tarp savo tikinčiųjų ir tikinčiuosiuose. Tai žmogiška, nes yra žmogaus prigimtyje, kurią Dievas yra davęs. Tai kartu žmogaus dvasingumo žymė, kad jis ilgisi savųjų, geresnio gyvenimo, ateities palaimos. Laukimas ir ilgesys yra šeimos, paskiruose žmonėse ir visuomenėje. Žmogus nori turėti savo patarėją, savo globėją, savo vadovą, kad nepaklystų žemiškam kely. O tas, kuris jau nieko nenori ir nieko nesilgi, nėra tikras žmogus. Jis yra arba diktatorius, kuris nori tik kitų vergijos, arba suklydęs, kuris nori tik savo egoistinio gyvenimo praturtinimo, kad jam vienam būtų gerai, negalvodamas apie kitus.

Adventas ir yra tas laikotarpis, kuriame reikia ne tik pamąstyti apie geresnį gyvenimą, prisiminti geresnių laikų viltis ir ilgesį, bendravimą su savaisiais ar šeimoms nariais, taip pat ir apie kitus, apie savo artimą. Žmonija laukė ne tik pavieniam žmogui laimingesnio gyvenimo, bet visai žmonijai. Adventas dabar primena, kad Kristus atėjo ne vienam žmogui, ne vienai tautai, bet žmonėms, tautoms ir žmonijai, kurie tik nori geresnio gyvenimo, kurie tik troškė amžinybės, kurie tiki nemirtingumu ir gyvenimu su savo Kūrėju. Tai advento prasmė — ne tik laukti Kristaus Kaldėose, bet laukti jo ir visuose žmonėse bei visoje žmonijoje. Pr. Gr.

Viskas gerai tam žmogui, kuris savo pragyvenimą pasiekia darbu, o savo didybę — tikėjimu (religija).

Lacordaire

Nieko kito taip mažai negalima laukti, kaip dėkingumo. Betgi meilė veikia ne dėl atlyginimo.

N. Saussure

TREČIOJO LIETUVOS STATUTO RUOŠIMO EPOPEJA

(Tęsinys)

V. BAGDANAVIČIUS, MIC

Nuo 1579 metų kanclerio vietą užėmė Eustachas Valavičius, Vilniaus kaštelionas, turįs didelį valstybinio darbo patyrimą. Jam teko pareiga galutinai suredaguoti trečiąjį statutą. Jis išbuvo kancleriu iki 1584 metų. Nuo tada kancleriu buvo paskirtas Leonas Sapiega, buvęs kanceliarijos raštininkas, vėliau vicekancleris, pasižymėjęs išmintimi ir išsilavinimu. Jis ir Valavičius, didelių gabumų vyrai, yra vadinami Lietuvos teisės sargais (Avizonis, 118 psl.).

Kai kas trečiąjį Lietuvos statutą laikė tiesiog Sapiegos kūrinio. Tačiau prof. Lappo tai pažiūrui nepatinka. Sapiegos nuopelnas statutu yra tik tas, kad jis savo lėšomis jį išspausdino. Sapiegos vertė galima išskaityti iš jo įvado trečiajame statute, kur jis sako, kad „statutą paruošė daugelis išmintingų ir teisę žinančių asmenų, išrinktų Lietuvos bajorų“ (119 psl., Avizonis).

Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos teisės vertė Lietuvii tautai

Yra keletas priežasčių, kurios ligi šiol yra užstojusios kelią nepriklausomos Lietuvos lietuviams steigti D. L. kunigaikštijos teisę. Jų galima suminėti tris: lenkiškumo nemėgimas, pergreitas ir persiaurus bajoriškumo atmetimas ir Lietuvos statuto nelietuviškumas.

Lengviausiai būtų išsilaivinti iš lenkiškumo klūtis istorija. Niekur nėra tiek daug ir tokių stiprių pasisakymų prieš lenkiškumo pretenzijas į Lietuvą, kaip Lietuvos teisės kūrimo istorijoje. Tai yra išreikšti įvairiais teisiniais formulavimais, pradedant pirmuoju Lietuvos statutu ir labai ryškų yra trečiojo Lietuvos statuto ne tik formulavimuose, bet pačioje pastangoje tokį statutą, skirtingą nuo Lenkijos, turėti.

Lietuviškos bajorijos vaidmuo 15 ir 16 šimtmečiuose yra pažymėtino aukštumo ir gerumo. Po krikšto, kai atsidarė lietuviškai visuomenei kelias vakarų Europon, tai lietuvių bajoraičiai šimtais užplūdo Europos universitetus. Tai yra gerai dokumentuotas faktas. Tai bajorija grįžo Lietuvon su visomis renesansinėmis ir protestantiškomis idėjomis ir laisves, nesugebėjo suprasti ir įvertinti Lietuvos-Lenkijos

netrukus Lietuva buvo pasidariusi ne tik krikščioniška, bet ir reformatiška. Dėl to manyti, kad ši bajorija tais laikais buvo nieko daugiau, kaip savo darbininkų pavergė, būtų istoriškai nepateisina dalykas.

Negalima norėti, kad ši šviesuomenė, kurdama Lietuvos statutą būtų buvusi iš prancūzų revoliucijos kilusio liberalizmo ar vėlesnio socializmo atstovė. Kaip tik priešingai, šios abi srovės vėliau užvaldžiusios mūsų galvose, sudaro nemažą kliūtį mums suprasti 15-16 šimtmečio Lietuvos bajoriją. Toliau prie šios bajorijos prestižo sunaikinimo planin-gai dirbo carinės Rusijos okupacijos administracija. Ji teisingai suprato, kad didžioji klūtis okupacijai yra bajorija, dėlto gana gudriomis pastangomis stengėsi ją atskirti nuo kitos lietuviškos visuomenės. Dėl to daugelis bajorų buvo ištremiti Sibiran, kitiems pasiūlyta persikelti Lenkijon. Net toks modernus žmogus ir persiėmęs liberalistinėmis idėjomis, kaip Adomas Mickevičius, nieko iš esmės blogo apie D. L. kunigaikštijos bajoriją negalėjo pasakyti savo kūrinyje jau 19 šimtmečio pradžioje.

Ir taip ši bajorija Lietuvos statuto ruošimo darbe yra save gerai paliudijusi. Ir kad ji taip buvo visuomenės supras-ta, tai liudija paties Ad. Mickevičiaus šeimos tradicija. Vos gimęs Adomas jo tėvo buvo paguldintas ant Lietuvos statuto. Šio pasiūlymo prasmę išryškina rusų paprotys, kilęs iš skitų tradicijos, kad gimęs berniukas turi būti paguldymas šalia kardo (pal. Tamara Talbot Rice, „The Scythians“, serijoje Ancient Peoples and Places, 1961 m. 181 psl.). Šis senas paprotys išryškina Adomo tėvo mintį, kad jis savo naujagimį suprato ne kaip kardo tradicijos atstovą, bet kaip lietuviškos teisinės sistemos atstovą. Ir Adomas pasiliko šiai tradicijai ištikimas ir už ją kovoją.

Kai yra kuriama teisinė ar politinė sistema, tai nėra įmanoma, kad ji visais atžvilgiais būtų tobula. Lietuvos-Lenkijos sąranga yra šiandien kaltinama perdidelemis laisvėmis, suteiktoms bajorijai. Ir net vakarų Europos žmonės, nors kovodami už žmogaus laisves, nesugebėjo suprasti ir įvertinti Lietuvos-Lenkijos

sąrangos, ją vadindami tradicine „liberum veto“ šalimi (Le P. Pierling, S.J., „Rome et Moscou“, 1883, Paris. 88 psl.). Tačiau geriau yra susilaukti per daug laisvos sistemos priekaištų, negu persekiojančios sistemos priekaištų. Tai sakydami mes nenorime nematyti tos teisinės sistemos trūkumų. Mums verčiau prisiminti Aristotelio apibūdinimą apie kiekvieną kuriama sistemą. Pasak jo, kai yra kuriama sistema, tai kartu yra pasodinama ir jos žūtis sėkla.

Trečioji klūtis mums prieti prie Lietuvos statuto vertinimo yra gudų kalba, kuria tie statutai buvo parašyti. Mąstant apie tai, visų pirma verta atkreipti dėmesį, kad šie statutai buvo parašyti ne lenkų kalba. Ir tik vėliau į lenkų kalbą išversti. Lenkų kalbos nebuvo šiuose statuteuose taip pat yra liudininkas jų kūrėjų lietuviškos valstybinės sąmonės.

Negalima praleisti iš akių, kad šie kodeksai buvo ruošiami visų plačių D. L. kunigaikštijos bajorų atstovų ir dėl to buvo rašomi daugumos kalba, kitaip jie būtų buvę neveiksmingi. Šio šimtmečio Lietuvos nepriklausomybė yra susikūrusi ant lietuvių kalbos pagrindo. Lietuvių kalba dėl to yra modernaus lietuviško valstybingumo atrama. Tačiau norint teisingai suprasti ir įvertinti visą Lietuvos tautos istoriją negalima užmerkti akių prieš tuos lietuvių darbus, kurie buvo atlikti bendradarbiaujant su kitais.

Nors lietuvių vadovavimas šioje srityje yra istoriškai tikras, tačiau atliktų darbų garbė tenka dalytis su visais turėjusiu dalyviams. Ir ši Lietuvos tautos garbė, būtent kooperuoti su kitais, dar mūsų nėra atrasta.

Besilankant pas vyskupą Sipovičių, baltgudžių vyskupą, man padarė įspūdį trijų Lietuvos statuto knygų, kurias vyskupas laikė savo bibliotekoje kaip savo tautos kultūrinę brangenybę. Nėra abejonės, kad jis turėjo pagrindo tai laikyti, nes gada labai aktyviai yra prisidėję prie šių statuto redagavimo. Ir to mes neturime jiems nei pavydėti, nei jų vertę mažinti. Priešingai, tenka apgailestauti, kad mūsų visuomenės dėmesio šioms statutams pagal istorijos ir mažai. Visai suprantama jai patirties duomenis, ką patvirtina ir pati sąmonė, tada

Rimties valandėlei

SAŽINĖ — SIELOS ATSPINDYS

Kol bus žmonija, visuomet bus pagyrimai ir papeikimai, atlyginimai ir nubaudimai. Taigi yra visuotinis įsitikinimas, kad žmogus yra savo veiksmų tvarkytojas ir gali elgtis, kaip nori. Mašina, jei ji suvažinėja žmogų, nėra baudžiama. Gyvulus mušama ne dėl to, kad padarė ką nors blogai, bet dėl to, kad jis, sujungdamas smūgius su jo veiksmu, nedarytų to ateityje. Gyvuliai nepažįsta ir neturi dieviškosios laisvės dovanos. Jei tik paviršutiniškai į šį klausimą pažvelgsime, gali atrodyti, kad gyvulių spontaniški veiksmai yra laisvi. Spontaniškumas išplaukia iš vidinės individo paskatos. Visi gyvuliai atlieka spontaniškus veiksmus ne laisvai juos pasirinkdami, bet veikiamai instinkto galios. Stebėdami skraidančius paukščius, galime manyti, kad jie laisvai pasirenka, kada skrajoti, kada ant medžio šakos nutūpti. Jie tai daro impulso vedami, bet ne laisvu ir protingu pasirinkimu. Laisvas yra tas, kuriame veikia impulsas ne tik iš vidaus, bet ir apsprendžiamas tokiu ar kitokiu veiksmu. Apsprendimas priklauso taip pat nuo veiksmo vertinimo.

Gyvulus, neturėdamas proto, negali laisvai rinktis, o turi būtinai sekti tai, kur labiau traukia jo instinktas. Gyvulus niekad nesisakys malonumo dėl idealo, tai, kas jam naudinga, dėl pasiaukojimo. Žmogaus protas su savo abstraktinėmis idėjomis, su galia samprotuoti, galvoti, su laisva valia gali pasipriešinti visiems pojučiams polinkiams. Žmoguje yra aukštesnės ir nuo medžiagos nepriklausomos apraiškos, taigi dvasinės, o jų principas yra tos pačios prigimties — tai dvasinė siela. Priešingai, gyvuliai tokių apraiškų neturi, tad jų siela nėra dvasinė. Jeigu dėl žmogaus kilmės prileisime evoliuciją, dėl to, kad dvasia negali kilti iš medžiagos, turitekoje kaip savo tautos kultūrinę brangenybę. Nėra abejonės, kad jis turėjo pagrindo tai laikyti, nes gada labai aktyviai yra prisidėję prie šių statuto redagavimo. Ir to mes neturime jiems nei pavydėti, nei jų vertę mažinti. Priešingai, tenka apgailestauti, kad mūsų visuomenės dėmesio šioms statutams pagal istorijos ir mažai. Visai suprantama jai patirties duomenis, ką patvirtina ir pati sąmonė, tada

viskas turėtų apvirsti aukštyn kojom. Iš visų žodžių ir iš visų kalbų, nuo pat primityviausių iki labiausiai išsivysčiusių, turėtume išbraukti tokius žodžius, kaip moralė, atsakomybė, garbingumas, dorybė, nuopelnas, pasiaukojimas, o jų vietoje liktų tik du žodžiai: iliuzija ir melas.

Jei žmogus nebūtų laisvas, tai ir religinis faktas neturėtų jokios reikšmės, nes nebūtų skirtumo tarp žmogaus, kuris pripažįsta Dievą, jį garbina, jo klauso, užlaiko jo įsakymus, o jų vietoje liktų tik du žodžiai: iliuzija ir melas.

Jei žmogus nebūtų laisvas, tai ir religinis faktas neturėtų jokios reikšmės, nes nebūtų skirtumo tarp žmogaus, kuris pripažįsta Dievą, jį garbina, jo klauso, užlaiko jo įsakymus, o jų vietoje liktų tik du žodžiai: iliuzija ir melas.

Turbūt nėra kitos problemos, kuri tiek ginčijama, tiek puolama, kaip laisvos žmogaus valios problema. Pradedant senovės fatalistais, gnostikais, manichiejais, mahometonais, luteronais, kalvinistais, baigiant mūsų laikų deterministais ir jų įvairiomis atšakomis, pastebimos nuolatinės pastangos atimti iš žmogaus laisvos valios aureolę, jo protingos būtybės apraišką.

Dar blogiau, kad yra protingų ir išsimokslinusių žmonių, kurie, nenorėdami paklusti savo sąžinės balsui, susikuria klaidingą laisvos valios supratimą ir dažnai puola vien tik jų pačių įsivaizduojamą laisvę. Vieni jų suprastami laisvą valią tikrai kaip nelaisvus veiksmus, kovoja su nesama laisve, kiti, neįsigilindami į žmogaus valios dinamiką, kovoja su neįmanoma, nežmoniška laisve.

Visos tos pastangos turi vieną tikslą: paneigti žmoguje dvasinį pradą — sielą, apdovanotą Kūrėjo protu ir laisva valia, o priartinti jį prie išobulejusio gyvulio. Kadangi laisva valia yra sielos apraiška, reikia tad ir ją žmoguje paneigti.

— Tiek to, neturime pasirinkimo, bet man visvien plonu, nes ten taip neseniai lankiausi. Be to, girdėjau, kad jį į Lietuvą išvažiavo su naujais gamybos japonišku filmų aparatu, tai verta nors iš techniškos pusės filmą įvertinti. Aš pats labai galuosi, kad su šimtu turėčiau labai paprastą foto aparatą, tad turėčiau pasitenkinti nuotraukomis, bet ir to man užteko, nors nėra ko kitiems parodyti.

— Mieli tautiečiai, — į susirinkusius prabilo Jogailienė maloniu moterišku altu. — Vilniuje, mūsų amžinoje sostinėje, viešėjau ilgiau, negu paprastai turistams yra leidžiama. Pasinaudodama man suteikta ypatinga privilegija senų giminytės ryšių dėka, aš filmavau ir tai, kas leidžiama, ir tai kas neleidžiama. Stebėsitės, matydami vaizdus, kurie paprastai nepasiekia vakarų pasaulio. Deja, daugelyje atvejų negalėjau jums pasakyti vietovės pavadinimo; kad apsaugotum ten likusius, todėl stebėkite filmą ir patys pasidarykite išvadas. Matysite vaizdus su prekyvietėmis ir praieiviais, jų tarpe dideliu rusų procentu. Juos jums nebus sunku atskirti, stebint jų sunkią eisną ir labai skirtingą aprangą. Matysite žmones pamaldose ir net vienas dideles vestuves su visomis bažnytinėmis apeigomis.

— O kodėl tamstai tokia privilegija? — pasigirdo balsas iš publikos.

— Jei paslaptis, tai geriau tylėti, — pritarė kitas.

— Toks tokį pažino, — cytelėjo moteriškas taltetas.

— Ponios ir ponai, malonėkite netrukšmauti, — susirinkusius ramino pirmininkas, mesdamas nervingą žvilgsnį į ramiai stovincią Jogailienę.

— Tiek to, neturime pasirinkimo, bet man visvien plonu, nes ten taip neseniai lankiausi. Be to, girdėjau, kad jį į Lietuvą išvažiavo su naujais gamybos japonišku filmų aparatu, tai verta nors iš techniškos pusės filmą įvertinti. Aš pats labai galuosi, kad su šimtu turėčiau labai paprastą foto aparatą, tad turėčiau pasitenkinti nuotraukomis, bet ir to man užteko, nors nėra ko kitiems parodyti.

— Mieli tautiečiai, — į susirinkusius prabilo Jogailienė maloniu moterišku altu. — Vilniuje, mūsų amžinoje sostinėje, viešėjau ilgiau, negu paprastai turistams yra leidžiama. Pasinaudodama man suteikta ypatinga privilegija senų giminytės ryšių dėka, aš filmavau ir tai, kas leidžiama, ir tai kas neleidžiama. Stebėsitės, matydami vaizdus, kurie paprastai nepasiekia vakarų pasaulio. Deja, daugelyje atvejų negalėjau jums pasakyti vietovės pavadinimo; kad apsaugotum ten likusius, todėl stebėkite filmą ir patys pasidarykite išvadas. Matysite vaizdus su prekyvietėmis ir praieiviais, jų tarpe dideliu rusų procentu. Juos jums nebus sunku atskirti, stebint jų sunkią eisną ir labai skirtingą aprangą. Matysite žmones pamaldose ir net vienas dideles vestuves su visomis bažnytinėmis apeigomis.

— O kodėl tamstai tokia privilegija? — pasigirdo balsas iš publikos.

— Jei paslaptis, tai geriau tylėti, — pritarė kitas.

— Toks tokį pažino, — cytelėjo moteriškas taltetas.

— Ponios ir ponai, malonėkite netrukšmauti, — susirinkusius ramino pirmininkas, mesdamas nervingą žvilgsnį į ramiai stovincią Jogailienę.

(Bus daugiau)

LAISVĖS KAINA

NOVELĖ

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

1

— Kol paaiškės rinkimų rezultatai, malonėkite pasivaizdinti mūsų ponių kavute su pyragaičiais, — pranešė susirinkimo pirmininkas. Pro parapijos salės langus švietė aštri viduržemio saulė, bandydama tirpinti virš langų nukarusius ledo varveklis. Salėje buvo šilta ir jauku, todėl į metinį bendruomenės susirinkimą po pamaldų suguzėję maldininkai nesukubėjo skirstytis, atidėiodami keliones į namus užplėdėjusiomis gatvėmis ir slidžiais greitkeliais. Po ilgų diskusijų, protokolo skaitymo, įprasto atsiskaitinimo kandidatūti į valdybą ir pagaliau po rinkimų balsų skaičiavimo komisija pasitraukė į salutinį kambarį. Išilgai vienos salės sienos stovėjo baltomis popierinėmis stalengėmis padengtas ilgas stalas, ant kurio viliojančiai kvepėjo pyragaičiai ir rikiavosi popierinių puodukų piramidės.

— Ačiū Dievi, susirinkimas užtruko vos dvi valandas, — atsiduso Arūnas Lingaitis. Prisimenu perraui...

— ... Beveik iki /suteimų, — jo sakinį užbaigė Petras Svėrys. Arūno vyresnis draugas ir kolega muzikant, pereitų metų valdyboje ėjęs kultūrinės sekcijos pirmininko pareigas. — Tada beveik pusę dienos ginčijosi, ar šokių grupės išvykai duoti pinigine parama ar ne. Šiais metais panašių klausimų nėra, tai ir susirinkimas trumpesnis.

— Prašė ir mane, kad kandidatuotiau į valdybą, bet pagaliau pavyko atsisakyti, nes aš šiais metais nenoriu jokių naujų įsipareigojimų.

— Gaila, kad nesutikau. Jaunimo mūsų organizacijoje labai reikia. O pats pasidarei visuomenėje labai aktyvus nuo to laiko, kai grįžai iš Lietuvos. Tavyje matyti savotiškas pasikeitimas. Galima būtų beveik pavadinti „asmens renesansu“. Buvai viskam abejingas, tik muzikos srityje visur ėjai į taktą, ir iš tikro smagu šeštadienio vakarais klausytis tavo pianino muzikos lietuvių namuose.

— Nesijaučiu labai pasikeitęs, Petrai, tik savo viduje savotiškai sutvirtėjęs. Gimiau Amerikoje, bet mano viešnagė Lietuvoje mane įtikino, kad esu lietuvis, ir įsitikinau, kokią baisią žalą ir skriaudą mūsų tautiečiams daro komunistinė sistema. Kartais galvodavau, kad tiek mūsų spauda, tiek mūsų veikėjai savo antikomunistinę liniją perdeda. Dabar žinau, kad jie net ir nepasako.

— Norėčiau ir aš...

Petro žodžius pertraukė naujas prezidiumo pirmininko pranešimas.

— Prašau jūsų malonaus dėmesio, — kalbėjo sodriu balsu pirmininkaujantis. — Kadangi susirinkimas šį kartą labai gausus ir rinkome septynių asmenų valdybą, tai balsų skaičiavimas gali užsitęsti. Todėl man malonu jums pranešti, kad neseniai iš Lietuvos grįžusi ponija Jogailienė maloniai sutiko su mumis pasidalinti savo kelionės įspūdžiais, parodydama Lietuvai susuktą filmą. Malonėkite, apsirūpinę kava ir pyragaičiais, arčiau susispiesti, o pasienyje sėdincius prašau užtraukti užuolaidas, kad vaizdai būtų ryškesni.

— Dar ko užsimanė. Grynas laiko gaišinimas. Ir vėl rodyt tuos pačius Vilniaus vaizdus, Gedimino bokštą su raudona vėliava, katedros fasadą be evangelistų ir kryžiaus, Trakų neva tai restauruotą

pilį. — nepatenkintas sumurmėjo Petras. — Tokius vaizdus jau esame šimtus kartų matę.

— Tiek to, neturime pasirinkimo, bet man visvien plonu, nes ten taip neseniai lankiausi. Be to, girdėjau, kad jį į Lietuvą išvažiavo su naujais gamybos japonišku filmų aparatu, tai verta nors iš techniškos pusės filmą įvertinti. Aš pats labai galuosi, kad su šimtu turėčiau labai paprastą foto aparatą, tad turėčiau pasitenkinti nuotraukomis, bet ir to man užteko, nors nėra ko kitiems parodyti.

— Mieli tautiečiai, — į susirinkusius prabilo Jogailienė maloniu moterišku altu. — Vilniuje, mūsų amžinoje sostinėje, viešėjau ilgiau, negu paprastai turistams yra leidžiama. Pasinaudodama man suteikta ypatinga privilegija senų giminytės ryšių dėka, aš filmavau ir tai, kas leidžiama, ir tai kas neleidžiama. Stebėsitės, matydami vaizdus, kurie paprastai nepasiekia vakarų pasaulio. Deja, daugelyje atvejų negalėjau jums pasakyti vietovės pavadinimo; kad apsaugotum ten likusius, todėl stebėkite filmą ir patys pasidarykite išvadas. Matysite vaizdus su prekyvietėmis ir praieiviais, jų tarpe dideliu rusų procentu. Juos jums nebus sunku atskirti, stebint jų sunkią eisną ir labai skirtingą aprangą. Matysite žmones pamaldose ir net vienas dideles vestuves su visomis bažnytinėmis apeigomis.

— O kodėl tamstai tokia privilegija? — pasigirdo balsas iš publikos.

— Jei paslaptis, tai geriau tylėti, — pritarė kitas.

— Toks tokį pažino, — cytelėjo moteriškas taltetas.

— Ponios ir ponai, malonėkite netrukšmauti, — susirinkusius ramino pirmininkas, mesdamas nervingą žvilgsnį į ramiai stovincią Jogailienę.

(Bus daugiau)

HORIZONTALAI

NEŠĖKMĖ FLORIDOJE

Išvykom automobiliu į Daytoną, Floridoje, saulės ir poilsio iškvieta. Bet atsikt tu man taip, kad vietoje Atlanto bangų ir smėlio mano akys sušvito Halifax Memorial ligoninės palatos sienos, Floridos slaugių rūpestingi veidai ir šalia susirūpinusios žmonos gausūs Floridoje gyvenančių lankytojų veidai. Ar galėju kada pagalvoti, kad Daytonoje patekus į ligoninę tave aplankys bent pusė buvusių Chicago LŽS-gos cv narių. Būtent dabar Daytonoje gyvenantis Jurgis Janušaitis su žmona, iš Chicago apylinkių Daytonoje užklydęs Vytautas Kasniūnas su savoja leute. Prie jų pridėjus dar ligonį ir jį ištikimai lankiusią žmoną, taip ir susidarė LŽS cv-bos narių didžioji dauguma, nors be kun. J. Vaišnio ir Alg. Pužausko.

Kai patenkį į ligoninę ypač netikėtai, tada įsitikini, kiek turi draugų, kaip žmonės tave prisimena. Jau antrą dieną Daytonos ligoninėje prie lovos atsirado gražiausių gėlių puokštė, atsiųsta bendradarbių Washingtono su linkėnimais greit pasveikti. Labai malonu, kai bendradarbiai tave prisimena. Netrukus prie lovos atsiranda gėlės nuo sūnų iš Chicago. Tos gėlės tiesiog išsipaudo. O kur dar gėlės dr. Sukurevičienės, operos solistės J. Kristolaitės-Daugėlienės, O ir A. Mironų, rašytojos Birutės Pukelevičiūtės. Kur kun, dr. K. Rubio maldos už ligonio sveikatą, kur dr. V. Majausko profesinis ir kartu draugiškas pasveitimas. Be mūsų šeiminių, Veronikos ir Jurgio Janušaitis mielos ir nuoširdžios globos bei pastangų visokeriopai padėti, kažin ar būtų viskas taip pasibaigę, kaip šį kartą pasibaigė. Taigi nelaimė Daytonoje parodė, kad ir tam floridos kampelyje nesužmirštas ir apleistas, kad ten yra nuoširdžių draugų, kurie taves nelaimėje neužmiršta, bet lanko ir globoja.

(Atkelta iš 3 puslapių)

STATUTAS...

dėmesys yra iš gūdų pusės, nes jie į statutus žiūri ir kaip į savo kalbos paminklą.

Trečiasis Lietuvos statutas etnografinėje lietuviškoje visuomenėje yra suvaidinęs labai didelę reikšmę. Todmenį, kuris taip pat dar yra mūsų atrastas. Jis padėdė taikiai išspręsti vieną mirtingos įtampos pilną religinį konfliktą tarp katalikiškos ir reformatiškos krikščionybės. Jis ne trečiasis Lietuvos statutas, sukūręs Lietuvoje gerai funkcionuojančią teisinę sąrangą, tai šis konfliktas užleido išvirsti panašiai kruvinu vykiu, koks tarp šių jėgų įvyko Prancūzijoje ir kuris yra mūsų žinomas, kaip sv. Baltramiejaus naktis 1572 m. rugpjūčio 23-24 d. Lietuvoje to nevyko. Plačiai yra žinomas faktas, lietuvis katalikai ir reformatai savo bylas sprendė savuose teismuose. Užymėtina, kad šis statutas buvo sukurtas aktyviai dalyvaujant ne tik katalikams, bet ir protestantams ir tokiu būdu buvo sudaryta bendra teisinė sistema spręsti savo ginčams. Tai iš tikrųjų yra labai pažymėtinas lietuviškos visuomenės teisinės kultūros pasiekimas, vertas tautos pasididžiavimo. Lietuvos statutas savo ruožtu yra mūsų kultūrinis ryšys su D. Lietuvos kunigaikštija, kuris įgalina mus į ją žiūrėti ne tik kaip į karinį Lietuvos tautos pasiekimą, bet ir kaip į aukšto lygio ir realios istorinės vertės teisinę kultūrą.

REIKIA GRĮŽTI Į NAMUS

Po šešių dienų mane paleido iš ligoninės. Nustatė ir ligą su ilgesniu gydymu. Tačiau kaip grįžti namo, kurie pasiliko už daugiau kaip 800 mylių. Aš pats dar nepajėgus vairuoti, o žmona greitkeliais nelabai pratusi vairuoti. Saugiamės iš Chicago sūnų pagalbos. Susitariam, kada atvažiuos Eugenijus. Atvažiuos tik šeštadienį, nes per visą savaitę kaip tyčia labai užimtas darbo reikalais. O gerieji globėjai Janušaičiai siūlo jų pastogėje dar savaitę pabūti. Esą duonos visiems užteks, o ta pačia rudens saule pajėgsime pasidalinti. Tikrai smagu, kad visur randam gerų žmonių ir malonių draugų.

Prabėga dar penkis dienas Daytonoje. Lankytojų netrūksta, o ir telefonu žmonės apie sveikatą nuolat teiraujami. Tuo tarpu, nors lapkričio mėnesio vidurys, bet temperatūra Floridoje sukasi apie 80 laipsnių šilumos. Jei būčiau sveikas, brisčiau giliai į Atlantą. Net pavėdžiu tiem, kurie naudojami tais malonumais.

Šeštadienio popietę iš šaltos Chicago atskrenda sūnus pirmą kartą gyvenime į saulėtą Floridą. Tačiau išlėpęs iš lėktuvo ir nepastebėdamas išreklamtuos saulės, klausia: „O kur garsioji Floridos saulė? Juk ir laikraščiuose tik apie saulėtą Floridą rašoma...“

Trys pernakvojė Janušaičių mieloje pastogėje ir pavalgę sočius pusrūčius bei atisveikinę su mieliais globėjais, per Georgijos, Pietų bei Šiaurės Carolinų ir Virginijos valstias tuo pačiu 95-tuoju keliu įdomės į Washingtoną ir per dvi dienas jį pasiekė. Tik, deja, šį kartą aš nebevaivariau. Mane šaukia pavadavau sūnus Eugenijus. Toliauose pasiliko Florida, vietoje atostogų džiaugsmo ir poilsio, šį kartą mane nuvedusi į ligoninę.

Tuo tarpu sugrįžęs į Washingtoną radau dešimtis naujų su linkėjimais greit atgauti jėgas ir visiškai pasveikti. Tad dabar ir laukiu tos dienos, kada, dr. Sauliui Nauokaičiui rūpinantis tolimesne mano sveikata, galėsiu sugrįžti jau į tarnybą.

Mūsų kolonijos Phoenix Az.

PADĖKOS DIENA

Lietuvos Dukterų draugijos Phoenixo skyrius ruošė Padėkos dienos pietus lapkričio 27 dieną 1 val. p.p. Ambraskų sodyboje, 3943 E. Devonshire St., Phoenix Az. Šalia tradicinių šiltų kalakuto pietų buvo pateikti įvairūs lietuviški pyragai ir gėrimai. Veikė lumėjimai, kurių metu buvo galima laimėti ir kun. J. Domeikos padovanotą didžiulį paveikslą (aliejų), vaizduojantį labai nuotaikingą Lietuvos kampelį. Gautas pelnas buvo skiriamas lietuvių gyvenančių Pietų Amerikoje, šilpui. Visi Phoenixo ir

Po paskaitos Los Angeles lietuvių vakaronėje prof. dr. M. Gimbutienė dalinasi mintimis su dr. E. Tumiene. Nuotr. Laimos Tumaitės

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

ISVYKA Į LIAUDIŠKĄ MENO PARODĄ

Lapk. 15 d. Šv. Kazimiero parap. liuanistinės mokyklos vyresniųjų skyrių mokiniai autobusu nuvyko į Californijos valst. universitetą, Northridge. Ten, Antropologijos fakulteto patalpose, šiuo metu vyksta lietuvių liaudies meno paroda. Tęsis iki gruodžio vidurio.

Parodą suorganizavo Northridge universiteto profesorė dr. Liucija Baškauskaitė-Anaya. Ekspozicija paskolinta iš UCLA etninio meno muziejaus ir iš dr. M. Gimbutienės. Tačiau dalis jų yra dr. Baškauskaitės ir jos vyro Steven Anaya, meno profesoriaus, nuosavybė. Ten rodomas ir jūdvių sutelktas rinkinys knygų apie lietuvių liaudies meną, kraštovyros darbus bei kitas liuanistines temas. S. Anaya liaudies meno studijų tikslu išstus metus praleido pavergtoje Lietuvoje.

Kiekvienas išvykos dalyvis gavo vertingą iliustruotą katalogą „Lithuanian Folk Art“, su prof. M. Gimbutienės įžanga, nušviečiančia šio meno istoriką ir pagrinčius brožūkus. Mokiniai, dr. Baškauskaitė aiškinant, stebėjo dvejdirbių sukurtas medžio skulptūras, gintaro papuošalus, audinius, juostas, drabužius, margučius... Po to, susėdė klasėje atidžiai klausė S. Anayos trumpos paskaitos. Jis raiškiai apibūdino lietuvių liaudies meno istorinį ypatumą. „Žinant, kokiomis sunkiomis sąlygomis tie daiktai buvo sukurti, toks menas yra aukštos žmonės slėpė, saugojo savo tautos dailę, ypač medžio skulptūras, nuo sunaikinimo, kuriuo pasižymėjo atėjūnai

plačios apylinkės lietuviai buvo kviečiami atsilankyti į šį subuvimą, malonijai nuotaikei praleisti dieną ir tuo pačiu prisidėti prie kilnaus krikščioniško labdaros darbo.

LIETUVIŠKA EGLUTĖ

Kaip ir kitais metais, šiemet vėl Arizonos Lietuvių Bendruomenė dalyvaus Tarptautiniame eglučių festivalyje, kuris įvyks Valley National Bank patalpose, 201 N. Central Ave. Phoenixe, pradėdamas gruodžio 1 dieną ir baigiant gruodžio 26 dieną. Lankymo valandos bus kiekvieną dieną, įskaitant sekmadienį, nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Lietuviškais ornamentais papuošta eglutė stovės 35 tautinių grupių tarpe. Ji kiekvienais metais susilaukia ypatingo lankytojų, spaudos bei televizijos dėmesio. Šiaudinukus eglutei padarė Irena Ambraskienė, Marija Edelinė ir Viktorija Zakarienė.

Gruodžio 5 ir 12 dienomis vidurdienei tautiniai rūbai apsirengusios lietuvių papuokės žiūrovams apie savo eglutę ir Kalėdų papročius Lietuvoje.

Vikt. Z.

okupantai. Tokiu būdu daug vienetų atsiderė saugiuose privačiuose rinkiniuose.

Reikia sutikti su S. Anaya tvirtinimu, jog ši kuklios apimties paroda lankytojams daro didelį įspūdį. Ji gerai sutvarkyta, su išsamia informacija. Nuostabu ir tai, kad tiek vertingų lietuvių liaudies kūrinių yra Californijoje, irgi saugiai tausojamų.

Išvykai vadovavo rūpestingas mokyklos direktorius Juozas Pupius. Ten apsilankiusio moksleivio sąmonėje parodos vaizdas išliko ilgam. Kiekvienas jų netgi turėjo atsakyti dvylika klausimų gautoje anketoje — apie save, Lietuvą ir jos meną.

Pr. V.

IS PENSININKŲ KLUBO VEIKLOS

Los Angeles, Calif. pensininkų klubas, vadovaujant pirmininkui J. Kaributui, pasižymi judria veikla. Šiais metais daro jau ketvirtą ir dar labai tolimą ekskursiją. Pavaršarį buvom Las Vegas, kiek vėliau Marineland. Gal pati didžiausia ir įdomiausia ekskursija buvo į Aliaską ir Venkverį kur apžiūrėjome ir Expo parodą. Dabar gi klubo organizuotoje ekskursijoje į Argentiną dalyvauja 20 asmenų. Pirmininko pastangomis gauta labai gera kaina.

Klubo valdyba neseniai turėjo labai darbiningą posėdį tolimesnei klubo veiklai aptarti. Į ateinančią susirinkimą nutarta kviešti visų organizacijų atstovus (valdybų pirmininkus) ir aptarti pensininkų namų įsigijimo galimybes. Susirinkimas šaukiamas gruodžio 28 d. (tuojau po pamaldų) viršutinėje parapijos salėje. Be nuomonių pasidalinimo namų reikalu, bus ir įdomi programa, kurioje pirmininkas praneš apie ekskursijos sėkmes arba nesėkmes. Argentinon išvykstama gruodžio 4 d. ir grįžtama gruodžio 21 d.

J.K.

NAUJA LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS VALDYBA

Spalio 31 d. buvo Lietuvių Jaunimo sąjungos Los Angeles skyriaus valdybos rinkimai. Rūta Predkelytė, Dana Pociūtė, Gailė Radvenytė, Ramunė Ruzgytė, Linas Venckus, Paulius Viskanta, Rymantė Vizgirdaitė, Vilijus Žalpsys buvo išrinkti į valdybą. Valdybon buvo kooptuota ir Andrytė Giedraitytė.

Pirmas naujosios valdybos susirinkimas įvyko lapkričio 14 d., prieš kavutę (jaunimo subuvimas). Susirinkime buvo pasiskirstyta pareigomis: pirm. — Vilijus Žalpsys, vicepirm. — Gailė Radvenytė, sekret. — Andrytė Giedraitytė, „Plunksnos“ redaktorius — Paulius Viskanta, padėjėjos — Andrytė Giedraitytė ir Gailė Radvenytė. Išdininkas bus išrinktas ateinančiame susirinkime.

Sąjunga suruosė Padėkos dienos (kalakuto) šokius lapkričio 27 d. Buvo pakviestas lietuvių jaunimas dalyvauti. Taip pat bus ruošiamas kalėdinė kavutė, kurioje bus galima išbandyti savo kūrybingumą šiaudinukų gaminiame. Kavutės yra geros progos lietuvių jaunimui susieiti, pabendrauti, padiskutuoti lietuviškas temas, pajuokauti, padraugauti.

Jaunimo sąjunga visai lietuvių visuomenei ruošia kalėdinę vakaronę: tradicijos, giesmės, muzikos rečitalis. Režisuoja — Danutė Mžeikienė, dainavimo vadovė — Vita Polikaitytė-Vilkienė.

Jaunimo sąjungos Los Angeles skyrius leidžia savo laikraštį — „Plunksną“. Jame yra skelbiami sąjungos

Los Angeles vykusioje kultūrinėje vakaronėje. Iš k.: Jonas Navickas, LB Los Angeles apylinkės valdybos narys, paskaitą skaicius prof. dr. Marija Gimbutienė, Irena Radkaičiūtė, LB apylinkės valdybos pirm. E. Kulikauskas, Nuotr. Laimos Tumaitės

įvykiai: kavutės, šokiai, koncertai, paskaitos, parodos ir kiti subuvimai.

Jaunimo sąjunga informuos Los Angeles jaunimą apie įvyksiantį Pasaulio jaunimo kongresą Australijoje, nors ir sąjungai trūksta svarbios informacijos.

Apie Los Angeles jaunimo sąjungos veiklą daugiau žinių pranešime ateinančiame veiklos aprašyme.

Andrytė Giedraitytė

NAUJAS LITERATŪROS VAKARŲ DEŠIMTMETIS

Gruodžio 6 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje iš Chicago atvykęs poetas Kazys Bradūti. Į šiuo metu vykdomus kasinėjimus, kurie buvo pradėti visi atsitiktinai dedant oro šaldymo vamzdžius po katedrą. Atkasti žemės sluoksniai rodo ten stovėjusių katedrų ir šventovių istoriją.

Profesorė painformavo ir apie jau anksčiau pradėtus kasinėjimus Kernaveje, kur

Kaip Lietuvių Enciklopedijoje pastebima, Kazys Bradūnas „savo poezijoje suranda kaskart naujų būdų kelias paprastais žodžiais ar simboliais išsakyti žmogaus ir lietuvių amžiais kauptas patirtis ir tiesas, jas aktualizuoti, apvilkti naujais rūbais, duoti naują prasmę ir tikslą“.

Įvyksiančiame literatūros vakare autorinį kūrybos rečitalį lydės poeto komentarai, liečiantys eilėraščių genezę, temas bei struktūrą. Įtarpuose girdėsime autoriaus linksmus ir rimtus pergyvenimus tiesioginiame šio laiko mūsų literatūrinės raidos kontekste.

Rečitalio programa bus dviejų dalių: pirmoje dalyje svečias-poetas pateiks eilėraščių iš ankstyvesnių gausių jo knygų. Antroje dalyje jis pažadėjo skaityti pačius naujausius savo eilėraščius iš spaudai ruošiamos knygos, gera dalimi susiliečiančius su lietuvių tautos krikšto tema.

Apie poetą Kazį Bradūną ir jo kūrybą įvadinį žodį tars poetas Pranas Visvydas. Literatūros vakaro ruošai vadovauja LF bičiulių sambū-

vo atkastas 14-to šimtmečio miestas, kuriame gyveno arti 5,000 gyventojų.

Po pranešimo dr. Gimbutienė išsamiai atsakė į daugelį klausimų. Buvo galima susidomėti vaizdą apie Lietuvos praeities tyrinėjimų stovį. Įdomu, kad publika domėjosi, kaip Amerikos lietuviai galėtų prisidėti prie praeities tyrinėjimo tėvynėje.

L. B. Los Angeles apylinkės valdyba norėtų panašias vakarones įvairiomis temomis ruošti bent kartą per mėnesį. Vakaronių programą tvarko valdybos narys Jonas Navickas. Los Angeles apylinkės lietuviai turintieji pageidavimų ar pasiūlymų vakaronių turiniui ar temoms yra prašomi kreiptis į Joną Navicką, telefonu 818-504-9508.

R.

RAŠINIŲ KONKURSAUS

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia Rašinių Konkursą jaunimui. Tema — NE LIETUVOJE GIMUSIO JAUNIMO PAREIGA LIETUVAI.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą (iki 35 m. amžiaus) dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent penkių (5) mašinėle spausdintų puslapių. Lituanistinių mokyklų mokytojai, bei įvairių organizacijų vadovai, yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti anksčiau minėtą temą.

Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos trys premijos:

- I — \$250.00
- II — \$150.00
- III — \$100.00

Premijų paskirstymui, jury komisija bus sudaryta ir paskelbta vėliau.

Tema turi būti pasirašyta slapyvardžiu. Kartu su tema, prisiųsti užklijuotą voką su vardu, amžiumi ir adresu. Konkursą rašiniai turi būti prisiųsti iki sausio mėn. 15 d., 1987 m. sekanciu adresu: Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, c/o Vida Jonušienė, 12500 Pawne Rd., Palos Park, Illinois, 60464.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ Knadien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30—9:00 v. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.

Adresas: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629. Telefonas: (312) 778-5374.

Midland Federal Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4770

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

NUO LIETUVOS LIGI CLEVELANDO

Rašytojas ir pedagogas Vacys Kavaliūnas —
kultūrinės premijos laureatas

Jau trečią kartą Vacys Kavaliūnas šiame krašte buvo pagerbtas ir apdovanotas. Pirmuosius du kartus didesnių auditorijų pobūviuose ir spaudoje jis buvo pristatytas lietuvių visuomenei, kaip išsklaidęs „Draugo“ romanų premijų laureatas — 1963 m. už „Kalmių giesmę“ ir 1972 m. už „Aidus ir šešėlius“. Šiemet, lapkričio 8 d. jis susilaukė pedagoginio darbo įvertinimo. Aišku, ir šį kartą nebuvo pamirštas jo kaip rašytojo įnašas išeivijos raštijai.

VACYS ROCIŪNAS

nė programa, šokių kapela. Premijų laureatai čia tikrai jaučiasi oriai pagerbti. Artį dviejų šimtų svečių buvo šio pobūvio liudininkai. Juozas Stempužis, šių namų vienas iš statytojų ir direktorius visuomeniniams reikalams, pasiūlydavo, kad turime kūrėjų, kurių darbai išlieka ir ateities dienoms, pakvietė Lietuvių namų ir klubo pirm. Romualdą Bublytį tarti žodį. „Lietuvių namai nėra vien verslo institucija, bet ir lietuviškos veiklos rėmėja. Ji tokia pasiliks ir toliau“ — kalbėjo pirmininkas. Vladas Plečkaitis, direktorių tarybos sekretorius, perskaitė premijos komisijos (M. Lenkauskienė, V. Mariūnas ir Ed. Stepas) protokolo ištrauką apie šiuo metų premijos paskyrimą V. Kavaliūnui už Clevelando Pedagoginių lituanistikos kursų organizavimą ir vadovavimą, už darbą lituanistikos mokyklose, už literatūrinę kūrybą. Laureatui, dalyvaujant jo žmonai Onai, dukrai Aldonai Krivinskienei ir sūnui dr. Arūnui su šeimos (duktė dr. Jolita, prof. Akrono universitete, buvo išvykusi į studijinę ekspediją Atlanto salose) buvo įteikta įgravytuota plaketė ir tūkstantinė.

Prasmingo gyvenimo kelias

Rita Balytė, buvusi laureato mokinė lituanistikos mokykloje ir pedagoginiuose kursuose, apie savo mokytoją-auklėtoją kalbėjo su didele pagarba ir meile: „O, koks didelis būtų nuostolis mūsų augančiam jaunimui neturėti šeštadienių lietuviškų mokyklų... „Nežinodami savo tėvynės ir jos kalbos, mes nebūtumėm pilnutiniai žmonės... „ponas Kavaliūnas visiems laikams bus neužmirštas mokytojas. Jis tikrai sugebėjo savo mokinių širdyse įdiegti meilę Lietuvai, nes jis pats Lietuva labai myli...“

Ispanų kalbos mokytoja magistrė Rita Balytė trumpais bruožais perbėgo per laureato nueitą gyvenimo ir darbų kelią.

Vacys Kavaliūnas gimė 1907 m. birželio 28, Kriaučių kaime, Alytaus visė. ir apskrityje. 1934 m. baigė VD universitetą prancūzų ir lietuvių literatūrą ir pedagogiką. 1957 m. Clevelando Western Reserve universitete išgijo magistro laipsnį iš prancūzų literatūros. Mokytojas Tauragės ir Vilkaviškio gimnazijose. Karo metu buvo Vilkaviškio gimnazijos direktorius. Vokietijoje Spackenbergo-Geestacht Tumo-Vaižganto gim-

nazijos steigimo iniciatorius ir 1946-49 mokslo metais jos direktorius. Apie šią gimnaziją V. Kavaliūnas rašo ką tik išleistoje knygotėje „Lietuviškasis švietimo židinys šiaurės Vokietijoje“. Tą gimnaziją baigė eilė mūsų žymiųjų kultūros, švietimo ir visuomeninio darbo žmonių.

Atvykęs į Clevelandą 1949 metais, tuojau įsijungė į lituanistikos mokyklų darbą: 8 metus dirbo Vysk. M. Valančiaus mokykloje ir Šv. Kazimiero lit. mokykloje — 11 metų. Clevelando valstybiniam universitetui egzaminuodavo studentus, norinčius gauti lietuvių kalbos įskaitus.

Didelis V. Kavaliūno nuopelnas su kitais pedagogais įsteigti dvimėtinis pedagoginius kursus, kuriuos mokytojai turėjo teisę būti mokytojais lituanistikos mokyklose. Šie kursai su pertraukomis veikė 1962-82 m., parengė šešias laidas su 24 absolventais. Deja, iniciatoriaus ir direktoriaus darbo niekas kitas neaprašė testu toliau ir kursai nebeveikia.

Be V. Kavaliūno romanų, yra atspausdinta per dvidešimt novelių įvairiuose laikraščiuose ir per simtą straipsnių literatūrinėmis, pedagoginėmis ir kitomis temomis. Jau greitai turėtų išeiti ir jo parašytoji Čiurlonio ansamblio monografija „Gimtosios žemės giesmė“.

Sveikiaučių ir kūrybingų metų linkėjimų garsai sukaubė pokylio salėje.

Tėviškės namų ilgesio žodis

Padekojęs už paskirtą kultūrinę premiją, V. Kavaliūnas kalbėjo apie namus, kurie „yra pirmasis mūsų pasaulis“ ir „pasaulis, į kurį nuvarginti gyvenimo audrų savo mintimis ir siela sugrįžtame pasislėpti...“ „Ir lietuvių namai nėra tik išorinio pasaulio dalis. Jie yra tarsi gyva būtybė, turinti individualų savo charakterį. Savo šaknimis jis leidžiasi į žemės gelmes, o žiedais kyla į aukštumas ir susipindi kultūrinio gyvenimo plotuose.

Namai atsiskleidžia ir mano gyvenimo tolumose. Atsiskleidžia jie ypač dabar, kai mano žingsniuose aidi prancūzų rašytojo Francois Mauriac „Magnificat“ žodžiai: „Viešpatie, būk su manim, nes vakaras artėja ir mane gąsdina“.

Susimąstau. Susimąstau egzistenciškai. Atsigrįžtu į nueitą kelią. Ir klausiu pats save: kuri to kelio prasmė? Ar yra jame tai, kas čia nepažeina?

Mąstau ir apie žmogų. O jis, teigia egzistencialistinė filosofija, svarstanti žmogaus situaciją šios žemės keliuose,

yra tai, ką jis daro: „man is what he does“.

Mano kelio tolumose — namai. Tėviškės namai. O prie pat tėviškės laukų — mokykla... Aš tos mokyklos nelankiau — buvau per mažas. Tačiau matydavau: rytais kaip į saulėtą centrą renkasi iš plačios apylinkės mokiniai, o popiet jie ir vėl išspinduliuoja į visas puses.

Tai greičiausiai ir nulėmė mano gyvenimo kelią. Kelia mokytojo... Jis — mano mokytojo kelias laiko ir erdvės plotais eina nuo Lietuvos per Vokietiją ligi Clevelando, o laiko — nuo 1936 metų. Ir šiandien tame kelyje — ir ne tik šiandien, o visada atsiskleidžia tebegyvi veidai. Juos aš tebematau. Su jais tebegyvenu. Su jais susitikus, sugrįžta toli prabėgusios dienos...“

Prisiminęs Pedagoginių kur-

sų absolventus, V. Kavaliūnas savo žodį tęsė: „Ir koks būdavo džiaugsmas su jais susitikti vėliau mokyklose ir jau su mokytojais. Ir kaip miela, kai sutikta buvusi kursų lankytoja padeklamuodavo klasėje išmokto eilėraščio žodžius: Nežinau, ar ilgai tu buvau su manim / tarpe dviejų aušrų nesutemo naktis. / Ir dabar tu aušrų tebedega ugnum / Vasarinis dangus ir manoji būtis.“

Šiandien ir manoji būtis dega nepraeinančia prisiminimų šviesa, kuri nutvieskia mano mokytojo kelią ir suteikia jam prasmę — baigė aštuntosios kultūrinės premijos laureatas Vacys Kavaliūnas.

Laureato mokiniui Vokietijos gimnazijoje, dabartiniam Dievo Motinos parapijos klebonui kun. Gediminui Kijauskui, S.J., sukalbėjus

DRAUGAS, šeštadienis, 1986 m. lapkričio mėn. 29 d. 5

invokaciją, buvo puiki vakariene, o po jos Clevelando instrumentalistų ilonos Kuprevičiūtės (trompetė) ir K. J. Inos Kuprevičiūtės (fortepijonas) koncerte buvo atlikti įspūdingi keturi prancūzų kompozitorių kūriniai.

Su šokiais, grojant serbų pramoginiam orkestrui, pokalbiais ir įspūdių gausa kultūrinė vakaronė buvo įrengiuta į Vacio Kavaliūno nueito prasmingo kelio kronikos lapus. Kelias ir toliau pasilieka atviras naujiesiems kūrybiniam laimėjimams. Jų ilgisi plačiame pasaulyje išsiblaškiusi lietuvių gentis.

PASKOLOS ŽEMIAU 9%

Chicagoje palūkanos už paskolas namams įsigyti pirmą kartą per 8 metus nukrito žemiau 9%.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Miami, Fl.

ŽIEMOS SEZONO ATIDARYMAS

Lapkričio 30 d. 3 val. Miami Lietuvių klubas ruošia savo salėje įdomų žiemos sezono atidarymą. Programoje „Bangos“ choras, kurį paruošia muz. Danutė Liaugminienė padainuos įdomių dar ir visai mums negirdėtų dainų.

Turėsime ir turtingus laimėjimus, o taip pat skaniai paruoštus pietus. Klubu vadovybė visus kviečia ir laukia gausaus atsilankymo.

LAUKIAMAS IDOMUS KONCERTAS

Miami Lietuvių klubas pakvietė ir iš Los Angeles gruodžio 7 d. atvyksta į Miami geras vyrų inžinierių, dainos mylėtojų kvartetas: R. Dabšys, B. Seliukas, A. Polikaitis ir E. Jarašinas. Jiems akompanuos kompozitorė akompaniatorė Raimonda Apeikytė. Jie daugelyje vietovių yra koncertavę ir malonu vus jų susilaukti Miami. Kviečiame apylinkių lietuvius nepraleisti tokios retos progos ir išgirsti tolimųjų svečių stiprių dainininkų koncertą. Galėsite išgirsti ir jų dainų plėkštelę ar kasetę „Apie tave svajoju“.

Koncerte išgirsite ir dailiojo žodžio aptarimus. Atmintina, kad koncerto pradžia 12:30 val. Po koncerto, kaip visada, skanus pietūs.

Gunda K.

Juozas Stempužis, Vacys Kavaliūnas, Ona Kavaliūnienė, Rama Bubytė (sega gėles) ir Romualdas Bublys kultūrinės premijos šventės metu.

Nuotr. Daivos Blynaitės

3001 WEST 59TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: (312) 471-3993
U.S.A.

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar est?

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. in. — atminimo įnašas, pavardė po dvišakio — aukotojas, jm. — įmokėjo, atst. — atstovaujia, asm. — asmuo, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1986 m. rugsejo mėn.

- 1 x \$5 Vaitkevičius Stasys, \$115.
- 3 x \$10 Narbutis Petras atm.in., \$1000; Santvaras Stasys, \$10; Valiukonis Jonas atm., \$235.
- 1 x \$20 JAV LB Waukegan/Lake County Apylinkė, \$2,790.
- 3 x \$25 Adamkevičius Ignas, \$200; Daukantas Bladas ir Zuzana, \$300; Vaišvilva Stasė, \$325.
- 1 x \$35 Zalnierienė Teofilė atm.in., jm. 3 asm., \$35.
- 1 x \$50 Zdanavičius maj. Kazys atm.in.: Jurkūnienė Laima, \$150.
- 1 x \$70 Valiūskytė Elena Gaja: Valiūškis Antanas, \$105.
- 9 x \$100 Barašius Kazys ir Ida, \$1,400; Butkys Povilas atm.: jm. po \$50 Ellner David ir Vida, Šlapelai Petras ir Gene, \$1,185; Dailidė Bronius atm.in.: Dailidė Vytautas ir Joana, \$1,150; Juodikis Leonas (mirus) ir Geneviev, \$300; Jurkūnas Algis ir Laima, \$600; L.S.S.T. Romo Kalantos Šaulių Kuopa, \$400; Prunskis Jonas ir Vanda, \$1,100; Prunskių šeima, jm. Prunskis Jonas, \$100; Pupelis Adolfas ir Jadviga atm.in.: Jurkūnienė Laima, \$4,505.
- 1 x \$110 Ivanauskienė Veronika atm.in.: jm. Stelmokas Vytautas ir Scholastika \$50, Veitas Romas ir Rėda \$50, ir 1 kt. asm., \$110.
- 1 x \$200 Jadviršis Jonas ir Angelė, \$500.
- 1 x \$348.47 X. \$2,519.53.
- 2 x \$1,000 Barzdukas Stasys atm.in.: Babickas Rytas ir Aušra, Barzdukas Arvydas ir Daiva, Barzdukas Gytis ir Vida, \$2,040; Dedinas Jonas atm.in.: Dedinas dr. Justinas, \$2,000.
- 1 x \$1,057.73 Grigaliūnas dr. Anicetas testamentinis palikimas, \$21,615.95
- 1 x \$10,000 Jablonskis Boneventūras testamentinis palikimas, \$10,000.
- Iš viso \$14,901.20.

1986 m. spalio mėn.

- 3 x \$10 Genys Bronius, Emilija ir Jonas, \$110; Jasinskienė Gražina Rožė, \$160; Nagevičius Leonidas ir A., \$230.
- 5 x \$20 Cinkus Frank atm.in., \$20; Ivaška Povilas ir Joana (mirus), \$300; Jonikas dr. Petras ir Ona, \$320; Marchertas Algirdas ir Raminta, \$265; Venclova Tomas, \$170.
- 3 x \$25 Butkys Vilija, \$155; Radvilienė Janina atm.in.: Černiauskienė Valentina, \$25; Urbonas Vincas ir Ona, \$420.
- 5 x 50 Chainas Viktoras, \$150; Morkūnas Leonas, \$250; Penikas Domas atm.in.: Penikas Teodora, \$400; Puzinas dail. Povilas atm.in.: Puzinas Austra, \$650; Vaišnys Juozas ir Elona, \$550.
- 1 x 70 Sutkus dr. Pranas ir Ada, \$2,420.
- 44 x \$100 Ambrizas John, \$1,000; Ambrozaitis dr. Kazys ir Marija, \$4,680; Bagdonas Antanas ir Apolonija: jm. Bagdonas Apolinaras P., \$100; Baras Stasys ir Elena, \$2,600; Barskėytė Ofelija: jm. Barskėtienė Eugenija, \$100; Bartosevičius Eugenijus atm.in.: Bartosevičius Eugenija, \$1,500; Bikinas Juozas ir Kotrina atm.in.: Mikalaušienė-Bikinaite Emilija, \$100; Bobiniene Konstanija atm.in.: Bobinas Feliksas ir Jonė, \$100; Bružienė Elena atm.in.: Bobinas Feliksas ir Jonė, \$100; Butėnas Julijonas atm.in.: Cipliauskaitė Birutė, \$320; Bytautas Ramūnas atm.in.: jm. Emilijos Bytautaitės Šilingienės dukros, \$100; Dovydaitis prof. Pranas atm.in.: Mažulis Antanas, \$600; Gaška Antanas atm.: Gaškienė Emilija, \$700; Grikinienė Konstanija atm.in.: 1-mų mirties metinių progą Blūdžiūs Algis

Vacys ir Ona Kavaliūnai su dukra Aldona ir sūnumi dr. Arūnu ir jų šeimos. Nuotr. Daivos Blynaitės

Washingtono Kristijono Donelaičio lit. mokyklos buvusios vedėjos. Iš kairės: Aldona Aistienė (atstovauja ir V. Gureckienė), Vida Zupkienė (atstovauja savo motinai a.a. Onai Tautvydienė), Rūta Penkiūnienė, Regina Petrutienė ir dabartinė vedėja Angelė Bailey.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Washington, D.C.
„UŽDAINUOKIM!“

Šių metų lapkričio 8 d. Latvių namuose vyko Washingtono Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos rudens vakaras, kurį mokyklos 25 m. proga Teresės Landsbergienės iniciatyva suruošė mokinių tėvų specialus komitetas. Ta proga buvo prisimintos ir pagerbtos visos buvusios Kristijono Donelaičio mokyklos vedėjos — a.a. Ona Tautvydienė, Aldona Aistienė, Rūta Penkiūnienė, Regina Petrutienė, Virginija Gureckienė, ir dabartinė vedėja Angelė Bailey. Nebuvo užmiršti nė buvę dabartiniai mokytojai — jiems buvo įteikti pačių mokinių piešti sveikinimai.

Mokyklėlę sukakties proga sveikino Lietuvos atstovas S. Lozoraitis (telefonu), Washingtono LB apylinkės valdybos atstovė Rūta Penkiūnienė, Washingtono ateitininkų atstovas Jonas Vaitkus, Moterų klubo pirmininkė Danutė Harmon ir pats mokyklos pradininkas kun. Jonas Znotinas.

Rudens vakaro meninę programą atliko Clevelando lietuvių jaunimo muzikinis vienetas „Uždainuokim!“, kuriam vadovauja ir diriguoja Algirdas Bielskus. Programą atliko 9 saunūs vyrai — Marius Tatarūnas, Algis Zylė, Jonas Muliolis, Edmundas Kijauskas, Paulius Žiedonis, Rytas Urbaitis, Gytis Motiejūnas, Paulius Nasvytis ir Vitas Čyvas. Fortepijonu akompanavo Danutė Liaubienė. Programos pranešėja — simpatingoji kanklininkė Mirga Bankaitytė, grupės atliekamą liaudies ir populiarių dainų programą pajaviriusi savo kanklėmis. Programoje dalyvavo ir iš New Yorko atvykęs ir solo dainomis prisidėjusi Harmonijos vieneto narė Rasa Bobelygė-Brittain.

Vienetas savo programą pradėjo lietuviško repertuaro dainomis: Mes gynėjai (St. Grauzinio), Kalvėje (Juzeliūno) ir partizanų daina Kalniškės mūšis (A. Mikulskio). Gražią pradžią tęsė sudainuodami liaudies dainas. Jau pravertos dvaro stonios (St. Grauzinio), Valio pjovėliai (V.K. Banaičio), Namai (J. Strolis) ir Kai aš jojavu per beržyną (V. Jakubėno). Rasa Bobelytė-Brittain atliko Aš bijau pasakyti (A. Vanagaičio), o kartu su Mirga Bankaityte visai grupei palydint Paleisk, tėveli, lankon žirgelį (J. Švedo), tuomet ji viena su vyrais Baltos gėlės (J. Švedo). Likusi programa su mažom išimtim baigėsi tarptautinėmis pramoginėmis dainomis. Linksmi nuteikta publika tris dainas išreikalavo, kaip priedą — programa baigėsi nuskambėjus Augo kieme klevelis...

„Uždainuokim!“ savo pirmuosius žingsnius žengė 1980 m. pabaigoje, kai dabartinis vieneto administratorius Paulius Nasvytis Clevelande grupę sutelkė dainą mylinčius Pilenų tunto skautus. Nuo pirmojo pasirodymo 1981 m. vasario 28 d. pažanga neabejotina. Vienetas dabar nebepriskaito skautų tuntu ir nuo 1983 m. pasivadines „Uždainuokim!“ reikišiais savistoviais — važinėja po įvairias lietuvių kolonijas. Nežiūrint kai kurių repertuaro nelygumų, pavyzdžiui, Rasos Bobelytės-Brittain atliekamų dainų pobūdžio ir stiliaus, grupė verta dėmesio ir norėtųsi, kad jai būtų sudaryta progų aplankyti ir tolimasias kolonijas JAV ir užsienyje. Po koncerto vyko vaišės ir sokiai, kuriuos suorganizavo Mara Almenienė ir Rima Bačanskis. Frankišką sokių muziką tvarkė Margiris Aistis. Veikė ir Dalės Lukienės bei Aleksandro Radžiaus, Jr., surengtą įdomi nutraukų paroda.

R. Kasparas

VOKIEČIAI APIE LIETUVĄ

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Vokietijos telegramų agentūra, pranešdama popiežiaus Jono-Pauliaus II-ojo kelionę į Azijos kraštus, citavo taip pat šv. Tevo norą 1988 m. aplankyti Lietuvą, švenčiant jai 600 m. krikščionybės sukaktį. (Neteisingai — redakcijų klaidų ar telegramų agentūros, nes turėtų būti 1987 m. — K.B.) Kelionę į Lietuvą popiežius laiko savo pareiga, tuo tarpu, apsilankymą Maskvoje, švenčiant rusų — ortodoksų Bažnyčiai 1000-mečį sukaktį, jis laiko negalimybe (vieniškai).

Vokietijos politiniame gyvenime neįvykdomas vaidmuo — „Nationaldemokratische Partei Deutschland“, labai artima savo ideologijai bei siekiams buv. nacių partijai. Ir jos organe „Deutsche Stimme“ —

„Vokiškas balsas“ pagrindinis šūkis yra „Deutschland fuer Deutsche — Vokietija vokiečiams“, siekiant sujungti abi Vokietijas. Tiesa, vienoje nuotraukoje, jaunų nacionaldemokratų suvažiavimo matomas Berlyno, Silezijos, Rytprūsijų ir atrodo Klaipėdos emblemos.

Manding, savo vedamajame „Ja zu NDP — Taip NDP“ nacionaldemokratų laikraštis rašo, kad po Reagano ir Gorbačiovo nepasisekusių pasitarimų, Europos jaunimas yra susirūpinęs taika. Taip pat ir Europos tautos bejėgiškai žiūrėjo į ne Europos politikų ir tai per jų galvas, vedamus pasitarimus, kuriuose buvo paliesti pagrindiniai lietuvių (mano pabrąukta — K.B.) prancūzų, britų, vengrų bei vokiečių reikalai.

Placiai skaitomas „Bild Zeitung“ (jo tiražas 4 milij. egz.) lapkričio mėn. 20 d. patalpino platų straipsnį trijų narsių vokiečių moterų, gelbėjusių karo metu žydų gyvybes. Jos pakviestos į Jeruzalę, kur holokausto atminimui skirtoje alėjoje „Yad Vašem“ pasodinimo alyvmedžius. Viena jų, Marija Haardt sodino medelį taip pat ir vyro vardu, kadangi 83 m. Herbertas Haardt dėl sveikatos negalėjo skristi Izraelin.

Pasirodo, kad H.M. Haardtai „1944 m. in Kowno — Litauen“ (vyras tuo metu buvo vermachto karininkas) išgelbėjo trijų žydų gyvybę. Naikinant Kauno getą (laikraštis vėl rašo „Kowno“) jo gyvenytojai buvo deportuojami arba užmiestyje šaudomi. Nežiūrint pavojaus jų pačių gyvybei, Hardtai į savo namus kaip tarnaitę priėmė Esterą Frumkin, septynis mėn. slėpė jos dukrą Adiną ir vyrą Samuelį. Jie visi vėliau pasiekė Izraelį. Iš spaudos psl. prie televizijos aparato!

Skaitytojai be abejo žino, kad demonstracijos Vienoje buvo rodomos Vokietijos televizijoje (prašiau kun. dr. J. Prunskį Londone tai atžymėti savo reportažuose), aiškiai matant „Lietuvos vėliavas, Vasario 16-sios gimnazijos tautinių šokių grupę, pačius demonstrantus, kartu komentatoriams minint Lietuvos ir kt. Pabaltijio valstybių vardus.

Dar plačiau, po dviejų savaitių, ši įvyki atžymėjo savo trečiadienio programoje žinomas komentatorius ir didelis antikomunistas G. Lioventalis, papildydamas dar plačiau demonstracijų vaizdus, parodė bei spaudos konferencijas. Deja, pastaroji buvo nufilmuota su rusų disidentais.

Ir pabaigai — šmeižiančios Pabaltijį žinios. Ir tai nepirmą kartą, rodant antrame vokiečių kanale žydų holokausto filmus. Pavasarį, lietuviai esančiai šaudė žydus, lietuviai veržėsi į Varšuvos getą ir t.t. Šį kartą, dviejų dalių prancūziškos gamybos filme (rašant šias eilutes, antra dalis bus rodoma po savaitės) vėl Varšuvos gete minimi esančiai — savanoriai ukrainiečiai, pabaltiečiai.

Šia proga norėčiau priminti, kad antro televizijos kanalo patikėtinių tarybai priklausau Vokietijos žydų bendruomenės pirm. Nchmanas, stambus pramonininkas. Pavasarį, nežinomi asmenys padegė jo įmonę. Buvo padaryta beveik 2 milij. markių nuostolių (apie 1 milij. dol.). Piktadariai policijos nesuras-ti.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis: Hermis Deckys
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoma, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDA
WCEW — 1450 AM
Lietuvių kalba sekmadieniais nuo 7:30 iki 8:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Daukus.
7159 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

JUOZAS AUDĖNAS LIETUVOS VALSTIEČIAI LAUDIENINKAI

OLGA AUDĖNIENĖ
23939 So. GAGE ROAD
WILSONVILLE, OREGON 97070

SIUNČIU \$18.00 ir PRAŠAU MAN ATSIŪSTI J. AUDĖNO KNYGĄ
VARDAS, PAVARDĖ _____
ADRESAS _____

PARAŠAS: _____

NEW CONSTRUCTION MODEL HOME AT 20001 Lake Lynwood Drive IN LYNWOOD...From \$88,900

Before you buy, you must see these exceptional values. Features include 3 large bedrooms, 2 baths, formal dining room, dream kitchen, huge fam. room w/replaces, 2 1/2 car attached garage and much more.

MODEL OPEN DAILY & WEEKENDS
NOON TIL DUSK
Closed Wednesdays

TRENDSETTER HOMES
(312) 895-5358 (312) 333-0900
Call in English

Phone 656-2233

Alex REALTY

Alex Sotos - Realtor
Victor Sotos - Realtor

FHA/VA FINANCING AVAILABLE
Serving Your Community For Over 25 Years
5727 W. CERMAK CICERO, IL

CLASSIFIED GUIDE

IRNUOMOJAMA — FOR RENT
Išnuomuoju 4 kamb. butą vyresnio amžiaus asmeniui/asmenims Marquette Parko apylinkėje. Skambinkite HE 4-4440

Išnuomojami 2 kambariai su vonia. Skambinti 925-2391

HELP WANTED
Ieškoma moteris prižiūrėti ligonę ir kartu gyventi Marquette Parko apylinkėje. Turit kalbėti lietuviškai arba lenkiškai. Kreiptis angliškai tel. po 6 val. vakaro 598-9114

WE ARE LOOKING FOR EXPERIENCED HOUSE KEEPERS, ALSO LIVE-IN COOKS OR DOMESTIC PROFESSIONAL COUPLES.
We'll be glad to introduce you to a job of a life time. English necessary. Ref. helpful & salaries negl. Call Gary at THE TRAYCEE DOMESTIC AGENCY 831-5530 or 831-4870

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro
Šeštadieniais pagal susitarimą

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

VENCKAUSKAS, Inc. Builders & Remodeling
• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchen & Baths
• Masonry • Rec Rooms
• Additions • Insurance Repairs
Joe (312) 582-7666
Peter (312) 371-7499

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtą foto nutraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 valandos.

3314 West 63rd Street
Tel. — Prospect 6-8998

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ
pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pagėdaišimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoji apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užėt pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
776-0600

KMIČIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

By owner — S. W. Chgo near 77 Pulaski immaculate Quinn built 3 bdrm brick bungalow, 40x125 lot. New w/w crpt, new tile in kitchen, bthrm, foyer, stove, refrig., all drapes incl. Semi-fin. bsmt w/bathrm, glass block windows, new 50 gal. hot wtr htr, new fuse box & wt proofing. Energy additions — 12' attic insul., attic fan, Stanley steel doors frnt & back, new c/a tuckprntg, Maint. free, exterior w/new roof, alum. gutrs & trim. Wide side drive, new 24'x24' gas htd & insul gar w/new roof & vinyl siding & 8' hi auto door for vans. Low taxes — \$760/yr. Appraised at \$94,900. Save before we give to realtor on Dec. 15. Asking \$77,900 — sorry no VA/FHA. Call in English 585-3818, (leave name & tel. #)

No. 676 — Pravažiukite — gyvenytojų netrukdykite 3650 W. Marquette 2-ju butų po 5 kambarius „sided“ namas, kiekviename bute 2 mieg., moderni virtuvė, pilnas rūšys. Didelis sklypas, 2 maš. garažas. Po susirinkimo nuomos, tikrai 260 dol. per mėnesį mokėsite namą. Skubėkite, skambinkite dabar.

No. 688 — 69-os ir Pulaski apyl. 5 kamb. mūrinis. 32 m. senumo. Pilnas rūšys. Pukioje vietoje. Arti krautvių. Skambinkite dabar.

No. 695 — 1 vakaras už Kedzie. \$41,900 — negalima tikėt. 6 kamb. medis apkaltais namas su trimis miegamais plus „paneled“ porčius. Gražiai išdalytos rūšys. Naujas centr. pečius. Naujos rinos ir nutekamieji vamzdžiai. Didelis porčius prieky. Didelis kiemas vaikams žaisti. 64-os ir Spaulding apyl. Skubėkite prie telefono, skambinkite dabar.

No. 723 — Pravažiukite — gyven-tojų netrukdykite, 6410 S. Troy — 6 kamb. mūrinis su 3 dideliais miegam., per-taisyta prausykla. Visur nuo sienos iki sienos kilimai. Nauja šiluma ir centrinis oro vėsinimas. Naujai išdalytas. 2 maš. garaž. su auto. atidaromom durim. Galimybė 4-tam miegam. Labai švarus ir geram stovyje. Paskubėkite — skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namu įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6189

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

DOLTON BY OWNER, no agents, 5 rm. ranch, 2 bdrm., no maintenance siding, 1 1/2 car gar., spacious fam. rm. w/carpenter & new roof, 2 air conds., chest type freezer, other appls. to stay except refrig. Attractive white picket fence around home. Low taxes. \$46,500. (312) 841-8614. Please call in English.

Rita Balytė kalba apie savo mokytoją Pedagoginiuose lituanistikos kursuose ir lituanistikose mokyklose.

Nostr. Daivos Blynaitės

LEONARDUI DAMBRIŪNUI PRISIMINTI

Lapkričio 24 dieną suėjo dešimt metų, kai mirė Leonardas Dambriūnas, kalbininkas, pedagogas, žurnalistas, visuomenės veikėjas. Dambriūnas mirė eidamas septyniadešimt pirmuosius metus, tik prieš pusmetį pasitraukęs į pensiją iš „Amerikos balso“, kurio lietuvių tarnyboje jis dirbo nuo 1951 metų.

Velionis paliko parašytas ir išleistas kelias knygas. Tarp jų Lietuvių kalbos gramatika, Lietuvių kalbos sintaksė, drauge su profesoriais Antanu Klimu ir Wm. Schallstegu, anglų kalba paruoštas Lietuvių kalbos vadovas, iki šiol pagrindinis veikalas išmokyti lietuviškai. Kalbos klausimais parašė daug straipsnių žurnaluose („Aiduose“, „Lituanus“, „Ateityje“, „Vytis“) ir laikraščiuose. Kelerius metus L. Dambriūnas redagavo Amerikoje leistą „Gimtąją kalbą“ išleidavęs ją kas trys mėnesiai. Prieš trisdešimt metų ėjusiam „Lietuvos“ žurnale Dambriūnas paskelbė išsamų straipsnį apie lietuvių kalbos sovietinimą pirmaisiais sovietinės valdžios metais. Buvo „Aki-račių“ mėnraščio nuolatinis bendradarbis. Savo straipsniuose Leonardas Dambriūnas pasižymėjo tvirta logika, nuosekliu ir tikslu dalyko dėstymu. Jo raštai savo dalykiškumu ne kartą primindavo Aleksandrą Jakštą-Dambrauską, Leonardo dėdę.

Dambriūno raštai, surinkus į krūvą, galėtų sudaryti kelis tomus. Buvo pastangų išleisti bent vieną tomą, bet išleistas susitrukdė dėl įvairių priežasčių, tačiau jo našlė Elena turi vilties, kad Dambriūno straipsnių rinktinė išvys knygų pasaulį.

Leonardas Dambriūnas dalyvavo ir visuomeninėje veikloje. Iš pat gimnazijos dienų priklausė ateitininkų sąjungai. Atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, Dambriūnas tuojau jungėsi į atnaujintą ateitininkų veiklą stipriai reikėsi ateitininkų draugų organizavime. Jo pastangomis Washingtone pradėjo veikti ateitininkai. Velionis Leonardas buvo tvirtas JAV Lietuvių Bendruomenės narys, jos apylinkės Washingtone steigėjas.

Dambriūnų šeimos pastangomis, padedant kitiems, Washingtone, įsisteigė Kristijono Donelaičio lituanistikos mokykla, tebeveikianti šiandien. Jų dukterė, Marytė, dabar Šmitienė, Vasari 16-tos gimnazijos direktoriaus žmona, veikia ateitininkė nuo mažumės. Jau kelinti metai Vasario 16-tos gimnazijoje globoja Viskonsino Valančiaus moksleivius

ateitininkų kuopą. Marytė Dambriūnaitė-Šmitienė taip pat veikia Vakarų Vokietijos Lietuvių Bendruomenėje, eidama atsakingas pareigas jos vadovybėje, yra nuolatinė „Pasaulio Lietuvio“ bendradarbė. Dambriūnų sūnus Antanas, dabar gyvenęs Los Angeles, dalyvauja „Spindulio“ grupėje. Antanas dirba Hollywoodo Warner Bros. filmų bendrovėje, vadovaudamas šios užsienio administracijos skyriui. Elena Dambriūnienė, ilgametė Washingtono ateitininkų valdybos narė, dabar veikianči ir Lietuvos krikščionybės sukakties komitete.

Leonardas Dambriūnas gimė 1906 metų vasario 5 dieną Pagiriu valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Gimnaziją baigė Ukmergėje. Baigęs Kaune humanitarinių mokslų fakultetą, Dambriūnas keletą metų buvo lietuvių kalbos mokytojas gimnazijoje Kaune, visą laiką artimai bendradarbiaudamas su kalbininkais. Daug laiko atidavė „Gimtosios kalbos“ laikraščiu, bene trejus metus būdamas atsakomuoju redaktorium. Karo metais universiteto filosofijos fakultete dėstė lietuvių kalbą.

Lietuviai Floridoje St. Petersburg, Fla.

DOSNIAI AUKOJO LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJUI

Prieš kurį laiką vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, laišku kreipėsi į visus lietuvių parapijų klebonus bei misijų kapelionus prašydamas padaryti rinkliavą Lietuvos krikšto jubiliejaus komiteto užsibrėžtiems darbams paremti. Tam reikaliui atspausdinti ir išsiuntinti specialius vokelius. Vietos vyskupai ordinarai tokią rinkliavą padaryti leido. Apie tirsdešimt parapijų jau šią pareigą atliko. St. Petersburgo Šv. Kazimiero misija tokią rinkliavą turėjo sekmadienį, lapkričio 16 d. Sekmadienį prieš numatytą rinkliavą kun. V. Dabušis pasakė pamokslą, paaiškindamas rinkliavos prasmę ir reikalą — kam suaukoti pinigai bus sunaudoti. Surinkta 2,002,50 dol. Stambesnes sumas aukojo: K.V. Kleivai 400, J.E. Liaukai 300, A.O. Kinduriai 100, P.S. Staneliai 75, T. Bašinskaitė 70. Penki po 50 dol. penki po 25 dol., penki po 20 dol. Kiti po mažiau. Iš viso aukotojų buvo 160.

Jau anksčiau tiesiog į Chicago komiteto išdininkui iš St. Petersburgo buvo nusiųsta aukų — 2,725 dol. Komitetas visiems aukotojams labai nuoširdžiai dėkoja.

Philadelphia, Pa. LB SUSIRINKIMAS

Philadelphia LB apylinkės visuotinio rinkimo susirinkimo metu bus apsvarstyti Vasario 16-tos minėjimo ir 600 metų krikščionybės Lietuvoje įvedimo sukakties paminėjimo klausimai. Susirinkimas bus sekmadienį, gruodžio 7 d., apie 12 val. tuoj po lietuvių Mišijų Šv. Andriejaus parapijos salėje, 19-ta ir Wallace Str. Dienotvarkėje taip pat numatyti valdybos ir Bendruomenės Balso radijo programos pranešimai bei naujos valdybos rinkimai.

Leonardas Dambriūnas mirėties dešimtuju metų praga bus prisimintas Washingtono lietuvių mėnesinėse Mišiose lapkričio 30 dieną Epiphany bažnyčioje Goergetowne.

XI-tos LB tarybos nariai Virgus Volertas ir Jūratė Krokutė-Stirbienė padarys trumpus pranešimus iš tik ką praėjusios LB tarybos antros sesijos. Į susirinkimą yra kviečiami visi Philadelphia apylinkės nariai ir kaimyninės pietinės N.J. LB apylinkės nariai, nes kai kurie svarbūs klausimai liečia abiejų apylinkių bendrus reikalus. Atsilankę bus pavaisinti kava ir pyragais.

PAPILDYMAS

„Draugo“ lapkričio 18 dienos psl. 1 antros kolonos pabaigoje yra žinėlė, kad

„Maskva pranešė, kad jos mokslininkai užrašė žuvų pasikalbėjimą. Tam buvo panaudoti specialūs moksliniai išradimai“.

Ši „naujiena“ jau nėra nauja. Apie tai galima pasiskaityti „National Geographic“ straipsnį 1979 m. sausio mėnesio numeryje psl. 24 A. „National Geographic“ išleido plokštelę su banginių vad. Humpback pasikalbėjimu ir su zoologijos tyrinėtojo Roger Payne, Ph.D., paaiškinimais-komentarais. Aš tokią plokštelę turiu. Apie tai 1979 m. rašė ir žurnale „Science“.

Vysk. B. Brizgys

BRANGIAM VYRUI

A.†A.

RIMUI GRAŽULIUI

staiga mirus, liūdinčiai žmonai NIJOLEI, dukrelėms LIDIJAI ir VILIJAI, tėvams ir artimiesiems mūsų gili užuojauta.

Dr. Augustinas ir Regina Izdeliai
Donatas ir Giedrė Iešmantai
Dr. Augis ir Regina Šilgaliai
Rimantas Laniauskas
Romas Bridzius

A.†A.

STELLA GURVES

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. lapkričio 28 d. 6 val. ryto, sulaukusi 91 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 76 m. Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Estelle Rackas, vyras Frank ir Olga Petrušis, vyras William; 4 anūkai: Geraldine, Barbara Covelli, Olga Kostiuik ir Richard Petrušis; 5 proanūkai: Frank ir Peter Covelli, Paul, Jeremy ir Juliet Kostiuik ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a.a. Adomo. Priklausė Lietuvos Darbininkų susivienijimui. Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz, 2424 W. 69 St., koplyčioje, šeštadienį, nuo 5-9 v.v. ir sekmadienį nuo 2-9 v.v.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, gruodžio 1 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukterys.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir sūnūs. Tel. 737-1213.

A.†A.

STANLEY GIMBUT

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. lapkričio 26 d. 8 val. ryto, sulaukęs 72 m. amžiaus.

Gimė Chicago, Illinois. Pasiliko dideliame nuliūdime brolis Alek, sesuo Sophie Sarkauskas, jos vyras Johnny ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Lietuvos Vyčiams. Už velionio sielą gedulingos šv. Mišios įvyks šeštadienį, lapkričio 29 d., 10:30 val. ryto Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose šv. Mišiose.

Nuliūdę brolis ir sesuo

A.†A.

Vytautas V. Kilikevičius

Gyveno Detroit, Michigan. Mirė 1986 m. lapkričio 27 d., Southwest Detroito ligoninėje, sulaukęs 44 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškyje. Amerikoje išgyveno 36 m. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Elaine; 3 sūnūs: Vytautas, Morkus ir Kristopas; mama Elena Kilikevičienė; sesuo Onutė Ramirez; dukterė Jūlytė ir sūnėnas Antanas; teta Juzė Kontrimienė, gyv. Hamiltone, Kanadoje ir daug pusbrolių ir kitų giminų Lietuvoje ir Lenkijoje.

Kūnas pašarvotas Val S. Bauza, 1930 25 St., Detroit, Michigan, koplyčioje.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 29 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano, Detroit, Michigan, parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Woodmere kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnūs, mama ir sesuo.

Laidotuvių direkt. Yolanda Zaporackienė. Tel. 554-1275.

Brangiai draugei ir buv. bendradarbei Dainavos stovykloje

A.†A.

PRANUTEI POCYTEI

mirus, liūdimė ir jungiamės maldoje.

R. Bičiūnas
V. Kutkus
P. Prapolenis
L. Valaitis

A.†A.

GUSTAVUI REKLAIČIUI

amžinybėn iškeliavus, skausmu dalomės su velionio dukra, mūsų draugijos nare, MĒTA GABALIENE ir visa jos šeima. Visus velionio artimuosius užjaučiame.

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.

RIMUI GRAŽULIUI

iškeliavus amžinybėn, žmonai NIJOLEI, dukrelėms LIDIJAI ir VILIJAI bei tėveliams p. GRAŽULIAMS reikiame nuoširdžiai užuojautą ir kartu liūdimė.

Jaunučių Ateitininkų sąjungos centro valdyba

„DAINAVOS“ ansamblio valdybos pirmininkę MĒTĄ GABALIENĘ, liūdinčiai jos tėvui

A.†A.

GUSTAVUI REKLAIČIUI

staiga mirus, nuoširdžiausiai užjaučiame ją, jos šeimą ir gimines.

„DAINAVOS“ ansamblis

SESEI

A.†A.

STASEI BALČIŪNIENEI

mirus, vyrui STASIUI, sūnui REMIGIJUI, marčiai DANUTEI, anūkam JUSTINUI ir PAULIUI reikiame nuoširdžiai užuojautą ir kartu liūdimė.

Lietuvos Dukterys
Juno Beach skyrius

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, pareiškusiems užuojautą dėl mano brolio

A.†A.

Inž. EDUARDO DRUSKIO

mirties.

Dr. Juzė Aglinskienė

EVANS — EVANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois (Anksčiau buvę 6845 South Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiestčiuose
Tel. — 422-2000

GAIDAS — DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĒVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Henrikas Antanaitis. Pas. Lietuvių Jaunimo kongreso Australijoje rengimo pirmininkas, Pas. Lietuvių Jaunimo sąjungos pirmininkas Gintaras Grušas ir Rima Janulevičiūtė trečiadienį buvo atvykę į „Draugo“ redakciją pasitarti dėl reklamos Jaunimo kongresui, ir su administracija dėl spausdinių kongreso reikalais. Šiais metais jau eina pasiruošimas, nors Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas bus 1987 m. H. Antanaitis lankysis įvairiose lietuvių gyvenvietėse JAV ir Kanadoje, o paskiau vyks į P. Ameriką.

x „Svajonės“ — Australijos mergaičių trio jau yra atvykę į Ameriką. Šiuo metu koncertuoja Bostone šį seštadienį, sekmadienį koncertuos New York'e, paskui vyks į Kanadą ir duos koncertus gruodžio 4 d. Hamiltone, gruodžio 6 d. Toronte ir gruodžio 7 d. Montrealyje. Paskiau parvyks į JAV, ir gruodžio 13 d. duos koncertą Clevelando lietuviams.

x Vyresniųjų lietuvių centre Chicagoje nuo gruodžio 1 d. pirmadieniais 4 val. p.p. pradeda savorio meto priežiūra. Programą ves E. Lietuvnikienė. Antradieniais 4 val. p.p. renkasi liaudies chorėlis. Trečiadieniais 5 val. p.p. yra šokių pamokos. Gruodžio 6-7 dienomis, šeštadienį ir sekmadienį, bus įvairių rankdarbių išpardavimas. Kviečiami visi atsilankyti.

x Alex ir Vida Mikaliūnai. Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“ ir ta proga paaukojo dienraščiu 25 dol. Nuoširdus dėka.

x Šlūtų Patria, dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvė, 2646 W. 71 St., tel. 778-2100 artėjančių švenčių proga bus atdara ir sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 5 val. p.p.

(sk.)

x Violeta Karosaitė kviečia atsilankyti į „Lovable & Edible Gifts“ parduotuvę, 3211 W. 63rd Street, Tel. 436-7558. Parduotuvė pasiruošusi Kalėdų šventėms. Veikia 7 dienas savaitėje.

(sk.)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk.)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

(sk.)

x Marquette Delicatessen naujoji savininkė Daiva Malonai kviečia apsilankyti savo maisto prekybos krautuvėje. Rasite skaniausią ir svečiausią lietuvišką maistą, tortus ir įvairias prekes. Kalėdų šventėms priimami užsakymai. Prašau skambinti Marquette Delicatessen krautuvės tel. 776-2717 arba užsukti 2621 W. 71 Street

(sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

(sk.)

ARAS
Dengiamie ir taisome visų rūšių STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame apdrausti. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 v.r. ir 8 v.v.
Tel. 434-9655

x VII Teatro festivalis vyksta Jaunimo centre. Šiandien, šeštadienį, 2 val. p.p. Hamiltono „Aukuro“ teatras stato Kazio Inčičiaus pasaką „Eglė žalčių karalienė“, o 8 val. vak. Toronto „Aitvaro“ teatras stato Anatolijaus Kairo komediją „Sidabrinė diena“. Los Angeles Dramos sambūris šį sekmadienį, lapkričio 30 d., 2 val. p.p. stato Vinco Mykaloičio-Putino dramą „Valdovas“. Sekmadienį 6 val. vak. rengiamas žymenytei įteikimo iškilnių pokylis.

x Marijonų Bendradarbių sąjungos Chicago apskrities rengia Kalėdų pobūvį gruodžio 12 d. Marijonų visuomeninė salėje, 6336 So. Kilbourn Ave., 12 val. dienos. Kviečia visuomenę, narius ir bendradarbius dalyvauti šiame pobūvyje. Komisija prašo užsakyti, skambinant Sabina Klatt tel. 573-0066, Pat Tamošūnienei tel. 656-2156 arba Stelai Kaulakienei tel. 225-3016. Auka pobūviui 7 dol. Komisija žada visus pavaišinti ir paruošti linksmą programą.

x Sol. Prudencija ir inž. Stasys Jokubauskai Palos Hills, Ill., lapkričio 29 d. išvyko į Australiją, kur ketina aplankyti savo gimines, draugus ir dalyvauti Australijos lietuvių dienoje, kurios bus Sidney. Prieš išvykdamai abu aplankė „Draugą“, pratęsdami prumeratą, palinkėjo linksmų švenčių ir įteikė dienraščio stiprinimui 75 dol. auką. Sol. Prudencija ir inž. Stasys Jokubauskai yra veiklūs visuomenininkai. „Draugą“ garbės prumeratoriai, rėmėjai. Stasys yra PLB valdybos vicepirmininkas finansų telkimo reikalams. Negalėdami asmeniškai savo gimines, draugus ir pažįstamus pasveikinti, sveikina visus per spaudą, linki linksmų šv. Kalėdų ir laimingų bei sveikų Naujų 1987 Metų.

x Dėmesio! Jeigu ruošiatės pirkti ar parduoti namą Cicero, Berwyn, Riverside, Westchester ar kituose vakariniuose priemiesčiuose, kreipkitės į Alex Realty, 5727 W. Cermak Rd., Cicero, IL. Tel. 656-2233. Įstigai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus Viktoras. Viktoras Šatas — profesionalus nuosavybių apkaunotojas. Įvertina palikimus. Jo patarnavimu naudojasi Kasa, Lietuvių Federalinė Kredito unija, advokatai, bankai, taupymo bendrovės ir privatūs asmenys. Jeigu mes negalim parduoti: mes galim patys nupirkti!

(sk.)

x Naujiena — iš Lietuvos parduodami įvairūs lino išdirbiniai: tulpių staltiesės, juostos, kaklaraiščiai, gintariniai išdirbiniai, gintaro paveikslai, inkrustaciniai paveikslai ir kt. Gintaro auksiniai žiedai, dideli karoliai, apyrankės ir kitkas. Skambinti 312-656-6599.

(sk.)

x Paruošiu maistą vestuvėms, krikštynoms ir kitiems rengimams. Kepu tortus. Teirautis pas Julija Liutikienę tel. 460-3824

(sk.)

x Lietuvišku šriftu rašomosios mašinelės. Paprastos neelektrinės „Travel De-lux“ JAV \$160.00 US. dol. Ork pasta \$165.00 Siunčiu ir į Lietuvą. Aisi Olympia

(sk.)

STASYS PRAKAPAS,
49 Norseman St., Toronto, Ontario M8Z 2P7, Canada. Tel. 233-4486.

(sk.)

x Prel. Petras Butkus, Sydney lietuvių klebonas Australijoje, atsiuntė eileraščiu parašytą Kalėdų sveikinimą „Draugo“ redakcijai ir leidėjams. Jis linki visiems nešti „Gerąją Naujieną, kad... meilėje viens kitą apjungtų“. Dėkojame prel. P. Butkui už sveikinimus ir linkėjimus, taip pat ir jam linkime daug sveikatos ir laimės dirbant su lietuviams Australijoje.

x „Tulpė Times“, Seattle, Wash., Lietuvių Bendruomenės biuletėnis, nr. 4, gruodžio mėnesio, pasiekė redakciją. Spausdinamas lietuviškai ir angliskai, nes ten yra daug mišrių šeimų. Redaguoja Violeta Sandra Kuprėnaitė ir Zita Petkienė.

x Jonas Urbonas, mūsų nuolatinis bendradarbis iš Detroito, su žmona buvo atvykęs į Chicago aplankyti savo dukters, kuri kaip gydytoja specializuojasi Michael Reese ligonintje, moterų skyriuje. Ta proga jie aplankė „Draugą“, pasikalbėjo su redakcija ir administracija.

x Algis Grigas iš Chicago savo bendrovės reikalais buvo išvykęs septyniolika dienų į Tolimuosius Rytus ir aplankė Indoneziją, Japoniją ir kitas žymesnias vietas.

x Zita Prašmutaitė, Australijos „Svajonių“ trio narė, studijavusi muziką ir nuo 1979 m. yra Melbourne lietuvių parapijoje vargonininkė, akompanuos ir dainuos lietuvių gyvenvietėse Amerikoje ir Kanadoje. Gruodžio 14 d. jos atliks koncertą Chicago Jaunimo centro salėje. Tikimasi, kad Chicago lietuvių užpildys salę ir pasiklausys Australijos lietuvių dainų.

x Ūpytės Draugiško klubo priešmetinis susirinkimas bus penktadienį, gruodžio 5 d., Anelės Kojal salėje, 4500 So. Talman Ave., 1 val. po pietų. Po susirinkimo bus vaisėš.

x Kun. John Tamulis, Roscommon, Minnesota, žurn. Jurgis Janušaitis, Port Orange, Fla., kiekvienas atsiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus dėka.

x Dr. Justas Dėdinas, Oak Brook Terr., Kazys Žutautas, Pompano Beach, Fla., Henrikas Bajalis, Los Angeles, Cal., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x „Draugo“ administracija ruošia ekskursiją į Europą 1987 m. pavasarį. Nuo gruodžio 12 iki liepos 2 dienomis. Kelionės techninius reikalus tvarko American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787. Bus aplankta Italija, Austrija ir Šveicarija. Platesnių informacijų prašoma vėliau.

(pr.)

x Prieš bet kur užsakant paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą, matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Taip pat padarome paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą — brėžinius. Visada prieš statant į kapines, jūs apžiūrėsite ir įsitikinsite, kad paminklas padarytas, kaip Jūsų buvo pageidauta. Savininkai Lila ir Vilimas Nelsonai, 445-6959.

(sk.)

Po muz. J. Zdaniaus minėjimo iš kairės vidury: muz. M. Motekaitis, „Dainavos“ dirigentė E. Sakadolskienė ir „Dainavos“ pirm. M. Gabalienė.

Nuotr. A. Plenio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MUZIKA JONO ZDANIAUS KŪRINIŲ KONCERTAS

Minint jo mirties dešimtmetį, „Dainavos“ ansamblis lapkričio 16 d. Jaunimo centre surengė jo kūrybą koncertą. Koncerto programa buvo ne šabloniška, bet įvairi ir įdomi. Programa buvo taip sudaryta, kad turėjo progos pasirodyti „Dainavos“ ansambliu, Dainuojančios žemaitės, sol. Br. Maciukevičius, Kristijono Donelaičio jungtinis mokyklų choras ir Emilijos Sakadolskienės vadovaujamas kanklininkės. Ypač tenka pažymėti išvedimą Donelaičio mokyklų choro į sceną. Reikia dažniau sudaryti sąlygas ir jaunimui pasirodyti. Kalbant apie mokyklų chorą, tenka atžymėti mažiausią dainininkę, iš kurios gali išaugti didelis lietuvių gyvenvietėse Amerikoje ir Kanadoje. Gruodžio 14 d. jos atliks koncertą Chicago Jaunimo centro salėje. Tikimasi, kad Chicago lietuvių užpildys salę ir pasiklausys Australijos lietuvių dainų.

joje statomos „Lietuviškos vestuvės“. Kaip žinome, į šį pastatymą yra įsijungęs ir Lemonto tautinių šokių „Spindulio“ kolektyvas. Į Clevelandą važiuoja didelė grupė, iš viso apie 80 asmenų. Mūsų menininkai dirba ir aukojasi, reikia tikėtis, kad Clevelando visuomenė jų pastangas įvertins ir užpildys auditoriją, o mes dainaviečiams ir jų talkininkams laimingos kelionės.

Kalbant apie pastangų įvertinimą, reikia pasakyti, kad tos pastangos ne visuomet yra pilnai įvertinamos. Ir šio koncerto visuomenė pilnai neįvertino ir dirbančiųjų savo atsilankymu neparemė. Koncerte dalyvaujant ir Kristijono Donelaičio mokyklų chorui, kurio sąrašas paskelbtas 84 pavarde, galima buvo tikėtis, kad salė bus užpildyta. Deja, taip nevyko. Atrodo, kad nei tėvai, nei artimieji neatėjo jaunųjų dainininkų pasiklausyti. Tai yra liūdnas faktas, bet faktas. Taip pat tenka pastebėti, kad renginiuose, kuriuose nėra garbės prezidentų, pasigendame vadinaujančių. Tie, kurie kviečia menininkus pajavrinti jų pasirodymus, turėtų paremti ir menininkų veiklą.

Po koncerto Jaunimo centro kavinėje buvo vakarienė ir vaisėš. Kolektyvo dalyviai ir jų svečiai pasivažiavo ir pasidalino išpuodžiais, o jų buvo daug ir didžiojoje geri.

J.Z

NAŠUS SUSIRINKIMAS

Vilniaus kalneliai sveikiname jus. Šių parafrazuotų dainos žodžių apimty Vilniaus krašto lietuvių s-gos Chicago skyriaus įvyko lapkričio 16 d. eilinis susirinkimas „Laisvosios Lietuvos“ redakcijos patalpose. Nežiūrint šio sekmadienio, galima sakyti, rekordinis Chicagoje esamų organizacijų susirinkimų, jame dalyvavo per 40 asmenų, tai s-gos „užkietėje“ nariai, kurie Vilniaus krašto reikalus stato pirmoje eilėje, nes Vilnius yra VKL s-gos moto — Alfa ir Omega.

Susirinkimą atidarė pirm. Pr. Aglinskas, kuris, pasveikinęs susirinkusius ir padėkojęs už dalyvavimą, susirinkimą pravedė pakvietė J. Pakalką ir dalyvių vienišiai buvo pritarta. Sekretoriaus Jeronimas Gaižutis Perėmęs pirmininkavimą ir padėkojęs už pastikėjimą, pateikė dienotvarkę, pagal kurią susirinkimas ir buvo sumaniiai bei tvarkingai prarastas.

Pirmiausia buvo perskaitytas praėjusio susirinkimo protokolai, kuris priimtas be pataisų. Toliau s-gos pirm. Pr. Aglinskas padarė išsamų pranešimą apie skyriaus veiklą, kuri didesniais darbais ir

nespasireiškė, bet padaryta, kas buvo galima prie esamų sąlygų. Tai jau gerai, nes s-gos egzistencija remiasi ne vien tik gerais norais, bet ir pozityviais darbais, skirtais Vilniaus poreikiams, nors jie ir būtų mažesnės apimtys.

Buvo sėkmingai pravesta Vilniaus diena, kurios pagrindas yra spalio 9-tosios paminėjimas, nes tą dieną lenkai klastingai užgrobė Vilnių ir jo kraštą. Gaila, kad nebuvo suruošta oficiali akademija, kurioje plačiu mastu šiuo reikalu būtų pasisakyta ir aptarta kas darytina, kad ateityje nebeįvyktų tokie tarptautinio masto nusikaltimai. Nepaslyptis, kad lenkai, kokio įsitikinimo jie bebūtų, Vilniaus klausimu sutaria ir šiandien turi paruošę planus, progai atsiradus, padaryti antrą želigovskiadą, tai yra užimti Vilnių ir sudaryti lietuvių — lenkų antrą Liublino uniją.

Susirinkimo dalyviai buvo painformuoti, kas ir kokia spauda Vilniaus klausimu rašo, atseit, pasiskaitykite ir asmeniškai reaguokite. Į tai pasisakyta, kad čia reikia koordinuoto veikimo ir tam vadovauti turi VKL s-gos centro valdyba arba tam reikalui galėtų steigti atskirą komisiją. Kaip ten bebūtų, bet tyla nieko gero nežada, nes tuo parodome savo silpnumą ir tuo pačiu pažeidžiame VKL s-gos principus.

Zuvusiems už Lietuvos laisvę paminklui restauruoti paskirta 100 dolerių. Kūčios numatytos gruodžio 14 dieną „Dainos“ restorane. Norintieji dalyvauti registruojasi pas valdybos narius. Dėl jų parengimo buvo kontraversinių pasisakymų, bet nežiūrint į tai sveikintina už graži vilnietišką kūčių tradicijos palaikymą, nors ir mažesnėje skalėje.

Graži staigmena tai naujų narių priėmimas — Ona Jonėlienė ir Zelma Noreikienė, kurios gausiu plojimu buvo pasveikintos. Džiugu, kad Vilniaus rikių gretos pasipildė. Rikiš tai abstraktus pavadinimas, kuris visais atžvilgiais daugiau reiškia negu narys, nes jis yra tikra to žodžio prasme kovotojas už pasirinktą idealą.

Susirinkimo pajavairinimui išklaudyta atsiųstas užrašas iš Australijos, kur buvo minima spalio 9-ji diena. Naudinga ir įdomu buvo girdėti ir žinoti, kad ir ten lietuvių mini spalio 9-tą, o tuo pačiu ir Vilnių, bet ne jo „dieną“. Pasirodo, kad galėtumėm kai ką ir iš jų pasimokyti.

Tenka paminėti ir iždininko V. Valkavicko pranešimą, kad pajamos, nors ir kuklios, didesnės už išlaidas. Žodžiu, šiuo metu kasoje turima 900 dolerių, tai atsarga nenumatytiems reikalams. Išsėmus dienotvarkę ir ne-

IŠ ARTI IR TOLI

ANGLIJOJE

— Kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas po operacijos jau grįžo į namus, bet dar turės ilgiau gydytis. Jį globoja iš Chicagos nuvykusi jo sesuo dr. Joana Danilevičienė.

KANADOJE

— Kristina Nieldvaraitė susižiedavo su Linu Piečiūčiu Montrealyje. Vestuvės numatomos ateinančių metų vasarą. Abu yra lietuviškos veiklos nariai.

— A.a. Jonas Vincentas Teresevičius, 59 metų amžiaus, mirė Montrealy spalio 24 d. Palaidotas iš Šv. Kazimiero par. bažnyčios Cote des Neige kapinėse. Nuliūdimas liko dukte, du sūnūs, brolis, keturios seserys ir kiti giminės.

— Toronto pabaltiečiai — lietuvių, latvių ir estai rengia gruodžio 10 d. demonstraciją Žmogaus teisių dienos proga. Bus paleista gruodžio 7 d. 2000 juodų balionų.

— Hamiltone Kanados šalpos fondo komitetas paremti Vasario 16 gimnazijai turėjo specialią rinkliavą lapkričio 24 ir 30 dienomis. Jie nori padėti patatyti berniukų bendrabutį, kuris jau pradėtas, bet dar reikalingas lėšų ir pastangų.

— Hamiltono ateitininkai sėdengiai po ilgesnio laiko pradėjo judėti. Jų susirinkime buvo pakviestas kalbėti kun. J. Staškus. Išrinkta skyriaus valdyba, kurion jeina pirm. K. Bungarda, sekr. J. Pleinys ir ižd. P. Masys.

— Sault Ste. Marie, Ont., nedažnai užsuka svečiai iš kitur. Šią vasarą Skardžius-Skardžius aplankė jų giminės iš Waukegano, Ill., Viktoras Stanis ir iš Evans-tono, Ill. Marija Jasiūnienė.

sant daugiau klausimų bei sumanymų, posėdis buvo baigtas. Toliau buvo pasisveičiavimas, kur pasidalinta gautais išpuodžiais bei savų nuomonių pasidalinimas. Išvadoj vilnietis myli Lietuvą iš tolo — visa širdim, visais jausmais. Todėl sekime jų pavyzdžiu.

J. Tijūnas

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2—8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 990-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą